

SIREMLÉK-ALBUM

Az általam kiadott... ozejának előmozdítására az ország különböző vidékein, s a Duna-fejedelemségekben felállított ügynökségek már életmüködésben levén: van szarvacson ezek jegyzékét azon tiszteletteljes értesítés mellett közzétenni, hogy az alább megnevezett ügynökségek — az érdeklőt Album nagy választéku mintarajzi után s nyomottat árszabvány szerint mindennemű megrendeléseket sirtüvekre, épületmunkákra, emlékszóbrokra, feszületekre, keresztelő-medenczékre, s egyéb márvány-mű-készítményekre elfogadnak.

- Ezen ügynök urak nevei a következők:
- Aradon:** Andrányi Károly.
  - Apáthinban:** Weidinger Zsig.
  - Árkosszállason:** Strasser Dávid.
  - Abonyban:** Hutkay Sándor.
  - Bajánban:** Hertzfeld W. és fia.
  - Bátaszéken:** Koller St. J.
  - Brassóban:** Zúrner Fer.
  - Brallában:** Waldner Wilm.
  - N.-Beckereken:** Schaffner Péter.
  - Békésen:** Konsitzky Ján.
  - B.-Csabán:** Singer D. A.
  - Belgrádon:** Bukovalla és Mejoivics.
  - Bezdanban:** Schwell E. T.
  - Bisztríczen:** Kelp Frigyes.
  - Bogsanban:** Blaschuty J. fiai.
  - Brodon:** Dimovic D. N.
  - Budánban:** Straicher B.
  - Boodran:** Karácsonyi M.
  - Bukaresten:** Waldner V.
  - Csakóván:** Dina György.
  - N.-Csanádán:** Telbisz J.
  - Czegléden:** Gombos Pál.
  - Csongrádon:** Marsics Ign.
  - Dalyán:** Weisz testvérek.
  - Décsen:** Krémer Samu.
  - Déván:** Gergely Imre.
  - D.-Földváron:** Nadhera P.
  - Egerben:** Polareczky Gy.
  - Eperjesen:** Pólt Ferencz.
  - Erzsébetvárosban:** Szenkovics Z.
  - Eszéken:** Flambach Alaj.
  - Fehértemplomn:** Schescherko A.
  - Felsőbányán:** Husovszky Gyula.
  - Félegyházán:** Molnár Al.
  - Fogaraszon:** Novák János.
  - Gálczon:** Metaxa A.
  - Gurugyóvban:** Waldner V.
  - Göllnitzen:** Szentistványi F. J.
  - B.-Gyarmaton:** Gazdik L.
  - Gyöngyösön:** Kozmáry J.
  - Gyulan:** Dobay János.
  - Halszon:** Hirschler Dávid.
  - Hátszegzen:** Lengyel A. és fia.
  - Hatzfelden:** Schnur F. S.
  - Hódvágson:** Rausch Antal.
  - Holdmező-Vásárhelyt:** Szokolovics I.
  - Husztón:** Mandics János.
  - Jassyban:** Baumgartner Frigyes.
  - Jászberényben:** Holczertestvérek.
  - Iglón:** Schwartz A. W.
  - Ipolyságban:** Mikulásky Gy.

Valódi o JAMAICA-RHUMOK,

a legfinomabb minőségűtől a legolcsóbb minőségig

Fuchs Gusztáv és társánál

Pesten, Dorottya-utca, a kereskedelmi testület épületében.

Egy fél meszélyes próba-üvegcsék minden nemből kiszolgáltattak.

Kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. — Nyomatott saját nyomdájában Pesten, 1865 (egyetem-utca 4-ik szám alatti).

1864-diki kölcsön-sorsjegyek,

melyeknek húzása f.é. június 1-én történik, következő főnyereményeket tartalmaz:

- 250,000, 25,000, 15,000, 10,000, 5000 stb. forint.
- Kaphatók alulirt pénzváltó-irodájában készpénzfizetésért a bécsi napi árfolyam szerint, havonként 4 ft. 50 kr., vagy évnegyedenkint 6 ft. részletfizetés mellett.
- Továbbá:
- IGÉRVÉNYEK.**

PÉNZ!

MORGENSTERN A. és TÁRSA

pénzváltó-irodája Pesten, nagy hid-utca 9-ik sz. a.

Pesti biztosító-intézet.

A „pesti biztosító-intézet“ t. cz. részvényesei tisztelettel figyelmézetnek miszerint a társulati részvények negyedik részletének darabonként 50 forinttal befizetésére szabott határidő, folyó évi május 1-15-iki napjaiban lejár, s a társulat pénztár (Jószék-tér 2-ik szám, 1-ső emelet) a befizetéseket délelőtt 9 óratól 12-ig elfogadja. A részletfizetés a kiadott s emellett felmutatandó ideiglenes nyugták hátlapján fog nyugtatványoztatni.

1864-iki kölcsön-igérvények

ára csak 2 1/2 forint,

KANITZ és TÁRSA

pénzváltó-irodájában Pesten, német színház-tér 4-ik sz. a.

Sorsjegyek részletfizetésre.

Egyenkint.		
1 1864-iki 50 ftos sorsjegy havonkint évnegyedenkint	2 ft. 25 kr.	3
1 1864-iki 100 ftos sorsjegy havonkint évnegyedenkint	4	50
1/4 1839-iki sorsjegy havonkint évnegyedenkint	6	50
1/4 1839-iki sorsjegy havonkint évnegyedenkint	4	50
1 1860-iki 100 ftos sorsjegy havonkint évnegyedenkint	5	50
1 Credit sorsjegy havonkint évnegyedenkint	6	50
1 1854-iki 250 ftos sorsjegy havonkint évnegyedenkint	12	50
1 1839-iki egész sorsjegy havonkint évnegyedenkint	14	50
1 1860-iki 500 ftos sorsjegy havonkint évnegyedenkint	20	50
	26	50
	24	50
	30	50
Csoportokban 5 darabjával.		
1 1864-iki 50 ftos, 1 budai, 1 Genois, 1 Windischgrätz, 1 Rudolf sorsjegy havonkint évnegyedenkint	7 ft. — kr.	8
1/4 1839-iki, 1 Salm, 1 Clary, 1 Waldstein, 1 Rudolf sorsjegy havonkint évnegyedenkint	8	50
1 1864-iki 100 ftos, 1 Salm, 1 Genois, 1 Pálffy, 1 Rudolf sorsjegy havonkint évnegyedenkint	10	50
1 Credit, 1 1865-iki 50 ftos, 1 Genois, 1 Waldstein, 1 Rudolf sorsjegy havonkint évnegyedenkint	12	50
	13	50
	15	50

Már az első részlet befizetése biztosítja a nyereményeket.

MORGENSTERN A. és TÁRSA.

pénzváltó-irodája Pesten, a nagyhid-utczában 9. sz. a.

Levélbeli megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek. Minden megrendeléshez egy az 1865 évre érvényes játéktérny csatolják, mely részletesen előadja a sorsjegyek vásárlását, illetőleg részletfizetés mellett s a társulatok alakítási módját.

Pest, május 21-én 1865.

Előfizetési feltételek 1865-dik évre: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft. Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.

Lincoln Ábrahám.

Ha egy nagy élet — egy nagy szellem élete kialszik, ünnepélyes csend áll be a világban, mint a nap lehunytat sötét gyászszal követi az éjszaka. Így volt akkor is midőn „a föld legnagyobb polgára“ Lincoln Ábrahám, az északamerikai Egyesült-államok elnöke, mult nagy-pénteken orgyilkos kéznek áldozata lett. Nem csak hazája, nem csak polgártársai törtek ki érte méltó fájdalomban, hanem e fájdalomtól osztotta az egész művelt világ, mindazok, kiknek az emberiség java, boldogsága szivükön fektűt.

nek szentségét Amerikának Washington óta legnagyobb polgára, vérével pecsételte meg. Midőn e rendkívüli szellem, fényes ész-

tehetség és kitünő jellem viszontagságteljes életének rajzát adjuk, ugy hisszük, minden olvasó kegyelettel tekint a mellékelt arcképre, mely azon férfi vonásait ábrázolja, ki egyszerű favágóból csupán önszorgalma és tehetsége által a legfényesebb polczra kiűzötte föl magát, s a kormány élén is utolsó pillantásáig hű maradt a néphez, melyből származott.

LINCOLN ÁBRAHÁM.

Lincoln Ábrahám közönséges szegény szülöktől, 1809. febr. 12-én, Hardin countyban, Kentucky államban született. Ősei quakerek voltak, s Pennsylvaniából Virginiába költöztek át. Itt született nagyatyja, a ki családjával később Kentuckyba tette át lakását, hol 1784-ben megölték az indiánok. Fia Tamás, mint közönséges napszámos, két keze munkájával szerezte kenyerét, s 1806-ban Nancy Hankst nőül vevén, e házasságból származott Lincoln Ábrahám, kinek néneje és öccse már rég meghaltak.

A család innen 1816-ban Indiánába vándorolt át, és Spencer county egyik öserdejében letelepedvén, az alig 8 éves, de rendkívül kifejlett erős fiu, nagy se

gitségére volt atyjának az erdő-irtásnál és földművelésnél, mely terhes munkát tíz éven át majdnem szakadatlanul folytatta. Ez idő alatt összesen alig részesült egy évig iskolai oktatásban, s a mit később tanult is, mind csupán saját szorgalmának köszönhető. Anyját még kilenc éves korában elvesztette, s atyja egy özvegyasszonyt vett nőül; de Jonstone Sallia, a ki még most is él, az árva fiának jó mostohája lón.

Történt azonban, hogy atyja, egy barátjaért jótállván, nagy ügygyel-bajjal szerzett kis gazdaságát elvesztette. E csapás után elhagyta Indiánát a család s Illinoisban telepedett meg, hol a fiu segített atyjának fölépíteni a családi lakházat, s oly ügyesen forgatta a fejszét, hogy e miatt maig is emlegetik az ottani munkások.

Ezután elvált családjától s önállólag kezdett működni a nehéz munkák által testben megedzett s vállalkozó szellemű ifju; 1831-ben egy hajó készítésével bízta meg egy vállalkozó, melyen gabonát szállítottak Új-Orleansba. E hajót Lincoln Ábrahám mint kapitány maga vezette; így kettős mesterségével, mint ács és gabonaszállító, némi nyereségre tett szert.

Nem sokára főnyezetőnek állott New-Salembe. Ezt a vidéket a „fekete sólyom” rettegett nevű vezér alatt nagyon háborgatták az indiánok. Epen önkéntes csapat alakult ellenük, a mikor 1832-ben Lincoln is bedőlt s társai kapitányukká választották. E választásra volt Lincoln legbüszkébb teljes életében. A harc végeztével Illinoisba visszatérve, társkereskedést nyitott, de társa pálinkaárulással akarta azt összekötni, mit Lincoln, mint a mértékletlenség ellensége, határozottan megtagadott; az üzlet megbukott s nemcsak eddigi szerzeménye lett oda, hanem 1100 dollár adósság is terhelt. Belátva, hogy ezt közönséges munkával le nem dolgozhatja, más foglalkozást keresett. A szerencsétlenség nemhogy leverte volna, sőt szilárdította lelkierejét. Egy szerény posta-állomásra tett szert, s a mellet egész erővel a törvénytudomány tanulására adta magát.

Mig nappal a postahivatalt kezelte, éjjel ernyedetlen szorgalommal tanult; s mint-hogy szegény volt, egy ügyvéd ismerősétől kölcsönzött könyveket, s azokat minden reggel pontosan visszaadta, nehogy jóakarójának valami hátramaradást okozzon. Ily megfizetett munkássághoz nem csupán erős akarat kellett, de testi erő is, mi nála szintén nem hiányzott. Társai közt a legjobb futó volt, s birkozásban mindeniket legyőzte; az ökölvíadaloknál mindig őt kérték föl bírónak, mert legtöbb részrehajlansággal ítélt.

Már 1836-ban megkapta az engedélyt az ügyvédkedésre, s Illinois fővárosában, Springfieldben, irodát nyitott. Ugyanazon idő tájban lépett házasságra egy kentucky-i nővel, ki egyszerű takarékos asszony s több gyermek anyja lett. Egyik fia az északi hadseregben a múlt évben vérzett el. Mint ügyvéd csakhamar szép névre tett szert. Különösen az esküdtszék előtti ügyekben mint védő, nagy tekintélyt vívott ki. Csak igazságos ügyekre vállalkozott, s diadala nem maradtott el. Egyszer egy régi szegény ismerősének fia, ellenségeitől gyilkossággal vádolva, állott az esküdtszék előtt. A háló ügyesen volt szöve, s minden körülmény azt mutatta, hogy veszte van; már a közvélemény is fölingerült a vádlott ellen. A közvélemény csak röviden szólott, midőn Lincoln emelkedett föl, s éleslátása és ékes-szólása szétverte a cselszövény szálait. Csak egy tanu volt még hátra, ki a hold fényénél a gyilkost fölismerete. Lincoln kimutatta, hogy az említett órában a hold még nem is

jött fel! „Ha van igazság, — végzé szavait — ugy a nap, mielőtt lemenne, a vádlottra mint szabad emberre sűt le!” És a nap még magasan állott az égen, midőn a fiu ártatlannak nyilvánítva tért vissza szülői karjába.

De kiterjedt ügyvédi elfoglaltsága mellett sem vonult egészen vissza a politikai küzdterről. 1846-ban kongresszusi követé választatott, s 1847 végén foglalta el székét a képviselők házában. Már itt harezolt a rabszolgaság ellen.

Nem sokára válságos viszonyok állottak be az Egyesült államokban. 1854 óta két párt állott egymással szemben. A régi *demokrata párt*, mely eredetileg a népszabadságot védte a rabszolgatartó déliek aristokratikus hajlamai ellen, kivetkőzött eredeti jelleméből, s inkább a rabszolgatartók egyszerű eszközével süllyedt alá. Ezzel szemben északon egy új párt alakult, *republikánus-párt* névvel, melynek zászlója alatt a rabszolgatartás határozott ellenségei csoportosultak. E párthoz tartozott Lincoln Ábrahám is. E párt 1860-ban a Chicagóban tartott nemzeti gyűlésen őt szemelte ki az elnökségre jelöltül, s megválasztását még azon év november havában nagy szótöbbséggel keresztül is vitte.

Mint elnök békülékeny nyilatkozattal lépett föl, de az unio sértetlen megtartását határozottan kimondá, mert a pártok elkeseredettségéből az Egyesült-államoknak két részre szakadását már előre lehetett gyanítani. Ezenkívül a rabszolgaságnak eltörlése volt főcélja. De Lincoln önmérséklete sem volt képes lecsillapítani a fölzaklatott párt-szenvedélyt; a déli államok Dél-Karolina főszerepívise mellett elszakadtak, Richmondban külön elnökül Jefferson Davist választván; s kitért a véres polgárháboru, melyhez nagyságban és elkeseredettségben hasonlót, keveset mutathat föl a világ-történet.

Mi történt ezután? szükségtelen elmondanunk; — ha testvér-lapunk közleményeit figyelemmel kísérté, tudja az olvasó. Négy évig folyt a harc, míg végre Grant, Sherman és Sheridan hadai győztek; az emberiség szent ügye győzött azok ellen, kik szennyes önérdékből a kétségbeesés harezát folytatták. A richmondi csatátért 30,000 ember vére locsolta meg, s beteljesültek az elnök egykori szavai: „hogy minden csepp vért, mely a rabszolgatartók korbácsa után kiserdül, karddal ontott vér fogja megboszulni.” És most újra büszkén leng az unio csillagos lobogója, és négy millió kintzott rabszolga mondhatja el magáról: most már én is ember vagyok, s áldva említi Lincoln Ábrahám nevét.

A harc be van fejezve, de vele együtt egy nagy élet. Lincoln-ta győzelem ünnepén, orgyilkos golyó ejtette el Washingtonban. A gyilkos Booth John Wilkes színész, a déliek barátja, kinek szép de ördögi arczvo-násait lapunk végén láthatja az olvasó. A Ford-színházra apr. 14-én este 9 órakor az elnök páholyára tört, s fejét pisztolylyal keresztüllötte. „Igy veszenek mind a zsar-nokok!” ugymond, és eltűnt. Zsarnoknak mondta azt, ki épen az nap a legyőzött Délnek kegyelmet hirdett, kijelentvén, hogy „ha a déli államok az unio-ba visszaternek, nem fogja kérdeni, ha valaha kivüle álltak-e?” — kiről a déliek vezére, Lee, mint ellenség is ugy nyilatkozott, hogy „Lincoln jó-sága hatalmasabb a Dél meghódítására, mint Grant ágyui.”

A nemes férfi szempilláit másnap reggel 7 órakor fogta be a halál; az orvos, a ki mellette állt, aranyat tett a felnyíló szemhéjra. Arczán még a halál után is szelid

mosoly volt látható, mely életében mindenkit lebilincsel. A sors ugy akarta, hogy a déliek számára tervezett általános amnestia legyen végrendelete. Valóban szebb végrendeletet ember alig hagyhat maga után!

Lincoln halála, bár minden jobb érzést föllázított, Észak teljes győzelmét nem gátolta meg; orgyilkos kéz még soha sem állithatta meg a történetnek folyamát. Lincolnnak halnia kellett, hogy az ügy szentségét, melyért életében küzdött, vérvél pecsételje meg; — meghalt, hogy mint a szabadság márttyja örökké éljen. **

Vihar van ott kinn . . .

Vihar van ott kinn. Hallgatom
A vadul üvöltő szel.
Szemeim be nem hunyhatom,
Éberem tart a rémület.
És nem alszik, nem alhatik
A kis faluban senkiesem;
Borzadva sugja minden ajk:
Ha most tűz volna, istenem!

Lélekzetem el-elakad,
És szívem hevesen dobog;
Körülem tántog csodák,
És kísértetes alakok.
Hah! most mindnyája kisuhan,
Fénynyel telik meg a terem!
Csak a villám volt! vége már . . .
Ha most tűz volna, istenem!

Mínő háborgás! A vihar
Szívem csendjét is fölveri,
Előbe állnak a nyomor
Kétségbejött képei.
Füstölög romok, fagy, eső,
Éhség, vándorlás, gyötrellem,
Koldusrongyok a tagokon . . .
Ha most tűz volna, istenem!

Az akác kinosan recseg,
Földig hajolnak ágai;
A konyhaajtót odakinn
Meg-megtaszítja valaki.
Az ablak ugy reng! Csitt, mi az?
Honnán e zsongás hirtelen?
Harangzajt vélek hallani . . .
Ha most tűz volna, istenem!

Borzasztó éjjel! Jó apám
Féltőzik és kisért,
Sokáig várjuk hasztalan,
Visszatér és hangja siket.
„Valahol ég! Félállhatár
All tűzben, lángban veresem.”
S a végső napra gondolunk . . .
Ha most tűz volna, istenem!

Dalmady Győző.

A szegény ördögök.

(Elbeszélés.)

Irta TOLNAI LAJOS.

(Folytatás.)

Nem mondhatok le azon szándékomról, hogy újból meg ne említssem, miszerint a szoba csakugyan szörnyű nagy volt, a gyalog-kocsi pedig kicsiny, s így a butorféle föltötte kevés.

Az egyik oldalra végig szegeket vertek, azokra ráaggattak minden aggathatót, szitát, kosarat, tésztagyúró-deszkát s edényeket. Ilyen nagy szoba s kevés butor mellett még a konyha illő berendezésére is Takliné épen nem igen gondolhatott.

— Nyanya! — futott be remegve a kényeret rágó kis fiu.

— No! rivalt rá az apa — s nagyokat ütött egy szegre, mely sehogysem akart be-menni.

— Mi az, angyalom? — csitítá édes anyja — végig simogatván a kis félénknek szőke sárgás fürtöcskét.

— Szerencsés jó napot kívánok!

Takli ur épen szerencsésen beütötte a szeget, s oda fordulhatott a jövővény felé.

— Szerencsés jó napot — szólott újra az érkezett — én a falu embere vagyok.

— Jóhó — ugrott elő mellőle egy kis ember — ni, jó is volna! s csontnyelű botjával szitát, deszkát, leszórt a szegekről. Ez az oldal az enyém, a déli oldalt én választottam, a jegyző ur azt nekem adta. Maguk egészséges emberek, meglehetnek az északi részen is. Csakhamar oda kell hordani mindent — s kezével, botjával, lábával hadonászott.

— Micsodaa! hm! ugyan ugy-e? hát aztán ki az ur, hogy böcsületes ember házában így mer szemtelenkedni? tudja-e, hogy én innen tüstént kibitolom magát — s csakugyan botja után is nézett.

— Azt meg ne merje próbálni — szólott megbökkelve s a falu embere mellé igazodva a kis ur — mert a vármegye tömlő-czébe csukatom.

— Kit? engemet? tudja-e, hogy kivel beszél? meg hogy engemet csukat be, egy mestert, egy egyházi embert! — s széles mellét egészen oda feszítette a vendég elé.

Takli urnak a lehetőleg előre tolt bal-válla s hátra tett jobb ökle átalában semmi jót sem látszottak ígérni.

— Micsoda mestert? kérdé alantabb és szelidebb hangon a déli oldalt követelő.

— A pimposí mestert.

A kis ember ajkán egy ravasz mosoly futott végig, apró zöldes szemei kinyitlak — s nyájasan lépett előre.

— Hát barátom uram a pimposí mester volna, a hires énekes?

Takli ur ezt nem várta, de azért válaszolt rögtön.

— Az. Igenis én vagyok. Azután tisztességes állásba tette magát, lötyögött mellényén hamarjában egy lyukat begombolt, vastag fejét fölemelte, torkán egyet köszörült, egy-két szép halottí ének „A keserekek árdjából” eszébe jutott, s büszkén tekintett előtte mosolygó uri kinézésű ellenfelére.

— Engedje kezét megráznom. Az édes gyönyörtől meghatott mester oda nyujtotta.

— Ez aztán valódi öröm rám nézve, hogy az isteni gondviselés ily derék férfival helyezett egy fedél alá. Jöjjön csak édes barátom — szólott mosolygva a falu embe-réhez — segítsen csak édesem ezeket a butordarabokat innen ama tulsó tisztás oldalra helyezni el. Oh hisz így rögtön rendben leszünk. Bemutatom itt kedves barátom uraméknak szeretett nőmet, idősb gróf Tehery Pálné ő méltósága igen kegyelt gyámleányát. Mi különben csak pár hetet töltünk e vidéken, míg az uradalom ügyei ily valóban zavaros szomorú időben rendbe jöhetnek. Ugy ugy édes barátom — biztatá a falu emberét, kivel együtt elég szép igyekezettel hányták odább a bummoló meglepett Takli-család ringye-rongyait — igen, mi csak néhány napig, szóval nagyon bizonytalan kevés ideig szándékozunk itt maradni. Csak ketten vagyunk szeretett nőmmel, azért butort is csak annyit hoztunk magunkkal, a mennyi épen szükséges, s többi biztos helyen hagytuk depositumban. Van egy kis igen-igen kedves kutyánk, valódi indus faj, ő méltósága nevelése, — névnapj prezent, de igazán kedves kis okos teremts. (A kis fekete kopasz kurya lassankint kidugta tömpe orru fejét az asszonyság nagy kendő-jéből.) Oh ez valódi kincs, boldogság. Így ni, most má. mi is elhelyezkedhetünk. Lásza édes barátom uram, művelt emberek között bármilyen akadály is milyen könnyen elhárul.

— Győry Józsefné magas, jól telt barna

arczu, sűrű fekete szemöldökű asszony volt; szeméi ha akarta: jól égtek — s Takli ur bebizonyíthatná, hogy ezek jól égtek most is, nagyon jól.

Takli ur maga kész volt segíteni s így az új család beköltözése könnyen megtörtént.

A szegény mesterné szíven rögtön megnyilallott valami; nem szólott, nem is igen nézett se az emberre se az asszonyra, az ő beteges, szomorú, megtört fényű kékes apró szeméi, hamar meg tudták látni mindazokat, a miktől egy hű nő félni szokott.

A mester durva arca kiderült, formátlan nagy sötét szeméi vad tűzben égtek, izmos vállait kiegyenesítette, s kemény kevély lépésekben járt fölébe s alább.

Elgondolkozott.

— Ni ni! — szólott barátságos hangon a szorgalmasan rakoskodó laktárshoz, kinek (a mint kibeszélte s kiköhhögte magát s a déli oldalt szerencsésen beruházta) vidor behi-zelgő modora egyszerű komor szótalan-ságba csapott át — hát én még jól fölveve, nem is tudom ám, hogy barátom uramat, hogy is hívják, s hogy miként is tiszteljem.

— Engemet édes mester ur? Én Győryfalvi Győry József gazdatiszt vagyok a palánki uradalomból — s szóltanul rakog-tott tovább.

A mester megint gondolkozott. Ezt a nevet nem hallotta soha, valamint azt az uradalmat sem, legalább hamarjában nem tudott rá emlékezni.

— S honnan ismer engem barátom uram?

— Tudja mester ur — igazítá ki az is-pán a barátom uram szót — ugy néha keresztül kellett hajtatom Pimpóson, s — (itt hozzá fogott újból a köhögéshez, köhögött erősen, s különben is kisdol sovány termete s szomorú eszmékimeny alatt szána-lomraméltó görbülést vet.) Nem, most nem beszélhetek — szólott később ismét — nem, most nem szabad sokat beszélnem. Egyáltalában kevés beszédű vagyok. Édes angyalom — fordulva nevéhez — jöjj csak, ez az asz-tal itt épen legalkalmasabb lesz; itt lesz mindjárt a nyoszolya, ott a fogas; nézd ez a trombita, hogy illik ide.

S a trombitát levette azonnal, zsebkendőjével megtörülgette, megrázogatta, egy pár hangot beleszalajtott, s dolgozott tovább. Majd aggodalmasan s figyelmesen nézett végig szép termeti feleségén, s minden kép azon volt, hogy értésére adja szándékát. E szándék nem tartalmazott mást, mint azon erős ohajtást, mely szerint kívánatos volna, ha e öcsöcsélék néppel minden érintkezést megszakítanának.

A mester ur kellemetlenül érezhette magát a hideg válasz miatt, mert kiment s utközben vastag erős és széles lábaival nem átalott egy pár Győry-féle mobilját félre lökni.

Győry ur oda fordult; a butordarabokat fölemelte, haragos képet vágott s szívből örvendett, hogy ez az otromba mester oly pimaszly viselte magát.

A gyerekek megérkeztek.

Csatakos, piszkos volt mind a kettő, de jó kedvű, vidám, meglegedett, boldog.

— Hát a te sapkád hol van? — ordított a kisebbikre apjuk — a közben elégedett képpel szemlélte a megrakott ingbegyét.

Pista ravasz pillantást vetett öcsöcsérel, melyből világosan kilátszott azon ajánlat: hogy Jóska mit adsz, ha meg nem mondom; hogy elvették, s azonfelül rá a német még jól meg is tételeztotott.

Jóska felelet helyett kiszedte inge begyéből a krumplikat, s egyet-egyet a nagyob-bak közül vigyorgó képpel mutogatott, mely-

nek egyszersmind ezéja lett volna, az apa figyelmét kijátszani vagy elfordítani.

— Tüzet kell rakni hamar — látom, látom. Hát te Pista semmit sem hoztál?

— Én — válaszolt a fiu — hát ez mi? kérdé büszkéséggel arra a rakásburgonyára mutatva, mely majd leszakasztotta inge begyét.

Azt hiszem, meg lehet szokni mindent, s a többek közt épen nem a legnehezebben azt, hogy a tolvaj a lopásban semmi feltű-nőt ne találjon.

Legalább a Takli-család egészen oly sür-gölődéssel, vidám gondall tisztogatva a lo-pott burgonyát, s tüzele a lopott rőzsét: mintha az mind a legrendesebb keresemény lett volna.

Mikor az ebéd elkészült, s mellé telepe-dett a nyolcz tagból álló család (a kilencze-dik azt hiszem, szerencsére aludt): az étkezés valami kellemes étvágyingerlő érzést költött a kis vörös ispánban és deli feleségében. Valószínűleg sokért nem adták volna, ha az a sovány beteges asszony megkínálja őket.

Nem! ezt Taklikék nem teheték, erre nem érhettek rá. Az ebéd azonban fölségesen sikerült, s minden egyes tag szemében a teljes jó kedv és egyetértés ragyogott.

Mancsel, a kis fekete kopasz eb bus ki-fejezéssel tekintett át a boldog tulsó asz-tal-hoz Gondolhatta magában (mert hiszen egy kutya, egy grófi kutya sokat elmélkedhetik, főképp ha olyan helyre jut, mely rangján alól), hogy a meleg ételnek hiába csak nincs párja; a sajt, turó s általában az efféle ételmű valami magasabb becsről épen nem álmod-hatik soha.

Pista, ki nagy gömbölyű szeméivel foly-vást részvételle nézte a kutyát — egy kis csontot vetett a szoba közepére.

Mancsel részéről egy pillanat műve a sokat ígérő konceznak osztatlan birtokába jutni.

A csöndesen falatozó pár, mikorra oda tekinthetett: a kis eb már az ágy alatt fog-lalkozott prédájával — jóllehet meg kell va-lani: eredménytelenül. Győry ur bár komor tekintetet lövelt az ajándékozó fiura: egy engesztelő mosolyt még sem tagadhatott meg tőle.

Végre is a Győry-pár kezdte belátni, hogy itt a szelid tapintatosság, mely azon-ban az alacsony leereszkedésig soha sem megy — bizonyára legtöbbet ér. Azért is, miután turjok — mert csakugyan az ettek, épen elfogyott: oda fordultak a szomszédok felé.

— De szép kis kutya!

Ez elismerő figyelmes megjegyzést Já-nos — a legöregebb, legokosabb és legcsi-nosabb fiu tevő, s ugyanakkor kék szemé-ből azt is tisztán ki lehetett venni, hogy szívből sajnálja, miszerint oly mohó volt az evésben, s osztályrészből épen nem tartott meg semmit.

A megjegyzésre az ispán szeliden tekin-tett hitvestársára, s szólott:

— Édesem, vajjon mennyiért adnád oda kis kedvesünket?

Az asszony (kénytelen vagyok megmon-dani) oda nézett a mesterre, s kacagott. Főállt, rongyos szélű pécéses selyem szok-nyájáról lerázta a kenyér és turómorzsát, termetét kiegyenesítette, kendőjén egyet igazított, s ha csak egy tenyérnyi tikör van a háznál: okvetlen belepillantott volna.

Igy csak a szegény Takliné vehette észre — mert a többi teljességgel nem vigyázott — az ispánné telt barnás szép arczán azt a szép gögőt, melyet tikörlelet esetében föl-fedezhetett volna maga is.

— Én részemről a világ minden kincse-ért sem adnám oda, nem egy pusztáért sem.

Oh ez az én édes boldog napjaimra emlékeztem engemet, tudod angyalom, mikor megismerkedtünk s a kastély kertjében a czitromfák mellett zöld kabátom szárnyát lehasította. Mancsetl, Mancsetl!

S a kutya várakozó szemekkel, s bámoló fekete arczával bujt ki az ágy alól.

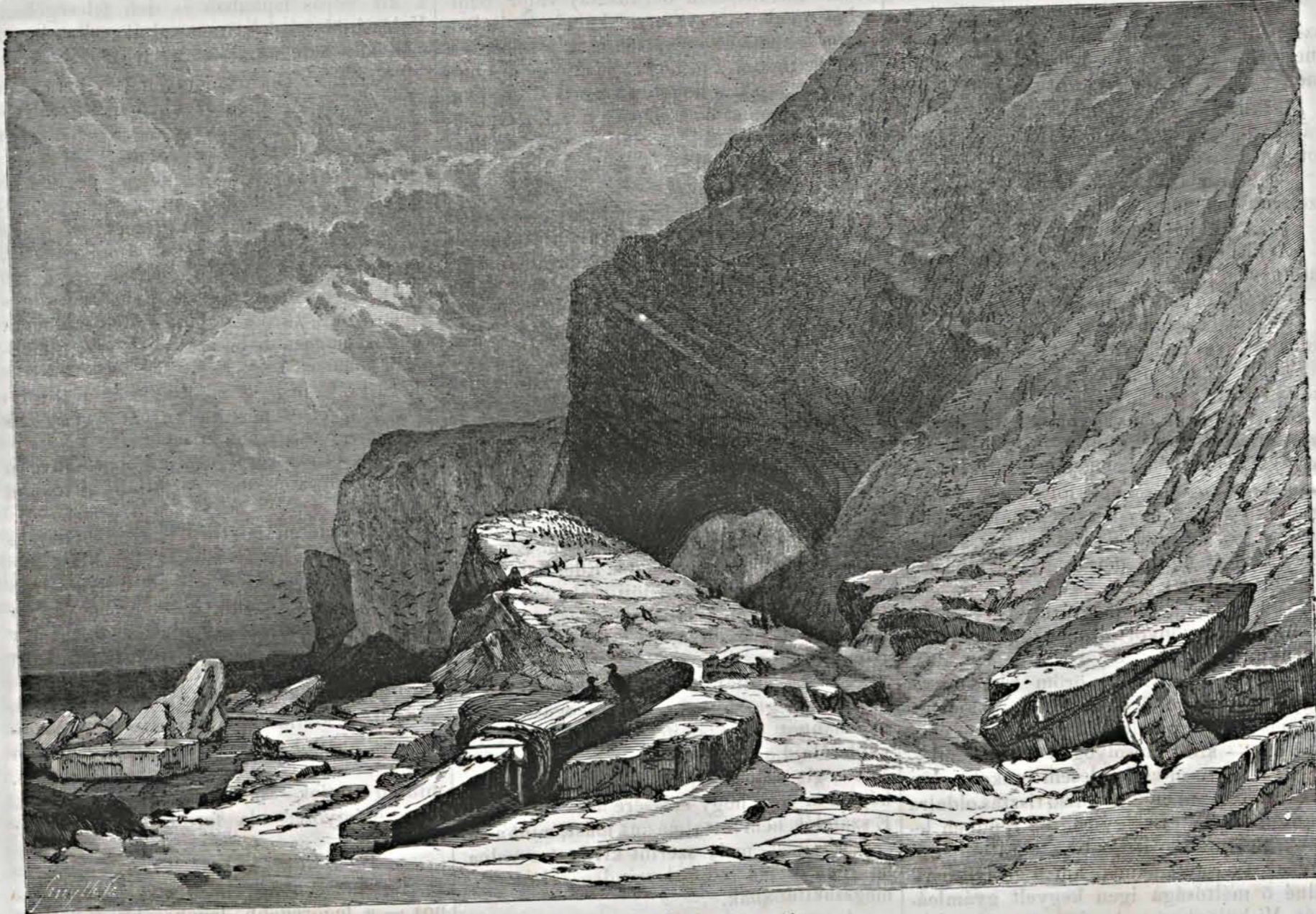
Györy ur ölébe kapta, végig végig csokolgatá; eszébe jutottak a szép napok, mikor mint praktikáns Luiza kisasszonyt anynyiszor látta a méltóságos asszonynyal a hintót a sárga malom mellett elhajtani, hol ő akkortájt a birkanyrásra ügyelt. Majd eszébe jutottak azok az órák — szóval átengedte magát azon megfizethetlen drága édes visszaemlékezésnek, melyek költészetre hajlandó szívében a szerelem fényes napjait idézik föl.

Sovány, sárgás arca kipirult, kicsiny zöldes szemében megható szelid tűz csillogott, szüntelen ajkait a vigasztaló mosoly

szerelem fényes napjait idézik föl. 3 ezret kévéssel meghaladó lakosság leginkább halászzattal, s kereskedéssel foglalkozik. A tulajdonképi Helgoland sziget azonban nem egyéb, mint egy, a tengerből 220 lábnyi magasan kiemelkedő szikla, mely területére nézve egy negyed négyzet mérföldet foglal el. Egykor nagyobb lehetett, de a hullámok mosása évről évre kisebbtette.

Helgoland szigete 1808 óta Angolország birtokához tartozik, s mint lerakó-hely, nagy szolgálatot tett az angol kereskedésnek, különösen az I. Napoleon által elrendelt kereskedelmi zárlat idején. A szigeten egy erősség is van, négy bástyával s egy szép világító-toronyral, mely már messziről jelül szolgál az arra vitorlázó hajóknak.

Helgolandot tengeri fürdőjeért nyáron át Európa minden népe fölkeresi; vize erősítő hatással van a gyengébb idegzetre. E fürdő a sziget keleti partján van, s a vendégek nagy száma a fürdőidény alatt némi élénkséget ad a különben komor tekintetű sziget partjainak. De a mint Hamburg és a sziget között közlekedő gőzhajó az utolsó elkésett vendéget is tovaszállítja, a keleti

Helgoland sziget nyugati partja.

annyi boldogsággal kecsgettette; fejét lehajtott a kis kutyájára, s gondolatai szabadon jártak az aranyos mult dicső világában.

Az asszony — mert nem tehetett mást: leült a figyelemmel nézte Takli ur sürű tömött fekete haját, egészséges fényű szemét.

A szegény Takliné pedig titkon oda pillantott férjére, bus kék szemét megkönyesedtek s általában sokat mert volna rá tenni: hogy ez az ember durva fejében most aligha jókat forgat.

(Folytatás következik.)

Helgoland szigete.

A fürdőidény kezdetén, Európa egyik legnevezetesebb tengeri fürdőhelyéről, Helgoland szigetről szólunk, mely az Északi tengeren, a Weser, Elbe és Eider folyók torkolatánál fekszik.

Ez apró szigetektől álló csoport viseli a Helgoland nevet, melynek természetlen kopár fővenytalaján semmi nem terem, annyira, hogy a

partok is elhagyottan állnak, legfőkébb a bennlakók csekély száma foglalkoztatja hajóival. A nyugati part, mely képünkön ábrázolva van, már nyáron is rideg kilátást nyújt tengerbe nyúló szikláival; még barátságatlanabb ősszel és télen, midőn sürű köd borítja a láthatárt, vagy fölkelnek a tengert fenekestől fölforgató viharok, s haragosan ostromolják a pusztá kietlen partokat. Emberi arcz már ilyenkor nem látható, csak a madarak maradnak a rideg partokhoz hívek, nagy csapatokban települve le a hótól lepett sziklára, szemüket mereven egy irányba szegezve. Közel háromszáz faj látogatja e szigetet vándorlásai közben, de állandóan csak három fészkel rajta: a veréb, a szárcsa és a kereszt-csőr.

De a madaraknál is gyakrabban ellátogatnak a viharok, annyira, hogy itt a hajótörések nem épen ritkák, habár a világító-torony lámpája 257 láb magas, s így jó távorról észrevehető, ha csak köd és eső el nem takarják. Ily szomorú hajótörés nyoma képünkön is észrevehető.

Fővárosi képek.

VI. Gombozó gyerekek.

Nyáron horgászni, ősszel sárkányt eregetni, télen csuszkalni s tavasszal gombozni. Ez oly ordo naturalis, melyet az iskolai — s czhbeli növendék soha sem téveszt el; s mint otthon megszokott volt a káposztáról, melyet dében ettünk, következett a csütörtökre, — így következethetnek a sárkány-eregetésről az őszre s a gombozásról a tavaszra. A gyermek jellemében e konservatív vonás mindenesetre föltűnő. S azon ellenvetésre, hogy nyáron csak nem csuszkalhat, azaz felelünk, hogy miért gomboz épen tavasszal? — a mint erről a gyermekvilág s játékaiknak megfigyelője könnyen meggyőződhetik.

A fiatal Pest, különösen a főváros lakottabb s élkelőbb részeiben, ma holnap egészen leszorult játéktereiről. A negyvenes évek elején a Károly-kaszárnya s az Ujépület roppant udvarain háborítlanul metázhattunk a peczkézhettünk s az új-tér, mielőtt még fával be lön ültetve, reggeltől estig — sokszor az iskola órák beszámításával — volt szin-

ideig gondoskodik a gyerekekről, szelösebb utca-zi nagyobb kiterjedést engednek, és valljuk meg, a szülők részéről kissé lazára esztett gyepől több szabadságot is ad e városrészek gyermekeinek.

Magának a belvárosnak, egyes pontjain is, péld. a hátérén, a Lipót-, czukor-, vagy reáltonda-utczákban stb. tavasszal a legélénkebb „gombozás” foly, mindenesetre egyike a legkárosabb játéknemeknek, mely, távol attól, hogy a gyermek tagjait fejleszse s örömet növelje: csak a nyereszkedés vágyát ébreszti benne.

E kis utféli börczének is megvan a maga árfolyama. A pénzt különféle értékek képviselik. Első rendben áll a gomb, azután jó az aczeltoll s több falhoz verhető s nem verhető czikk. S mint az igazi börczén, ugy e miniatúr utánzásban is, az áru pénzzel s a pénz áruval váltakozik. Ha pénzben játszanak, a gombokat ütik falhoz; ennyi meg ennyi gomb = egy krajczár; ha megfordítva gombra, pen-nára, gyümölcsre, vak sarkantyúra, írónra, babás vagy katonás-papírra: a falhoz ütött krajczárok határoznak, melyeknek egymástól távolságát a ki meg bírja asztalozni, az nyer. Hogy itt nagy visszaélések történnek, magától értetődik, mert a hat éves ujj rövidebbre nyulik a nyolcz vagy kilencz évesnél; de mint a zongora gimnasztikája által rendkívül megnyult gyermekujj, csak oly könnyen fogja az oktávát, mint bármely megnőtt emberé, a gombjáték is kifejleszti a kis fiuk hajlékony izületeit s e tekintetben a gyakorlat kipótolja a kor hátrányait; természetesen nem mindig, mint ezt rajzunkból is láthatjuk.

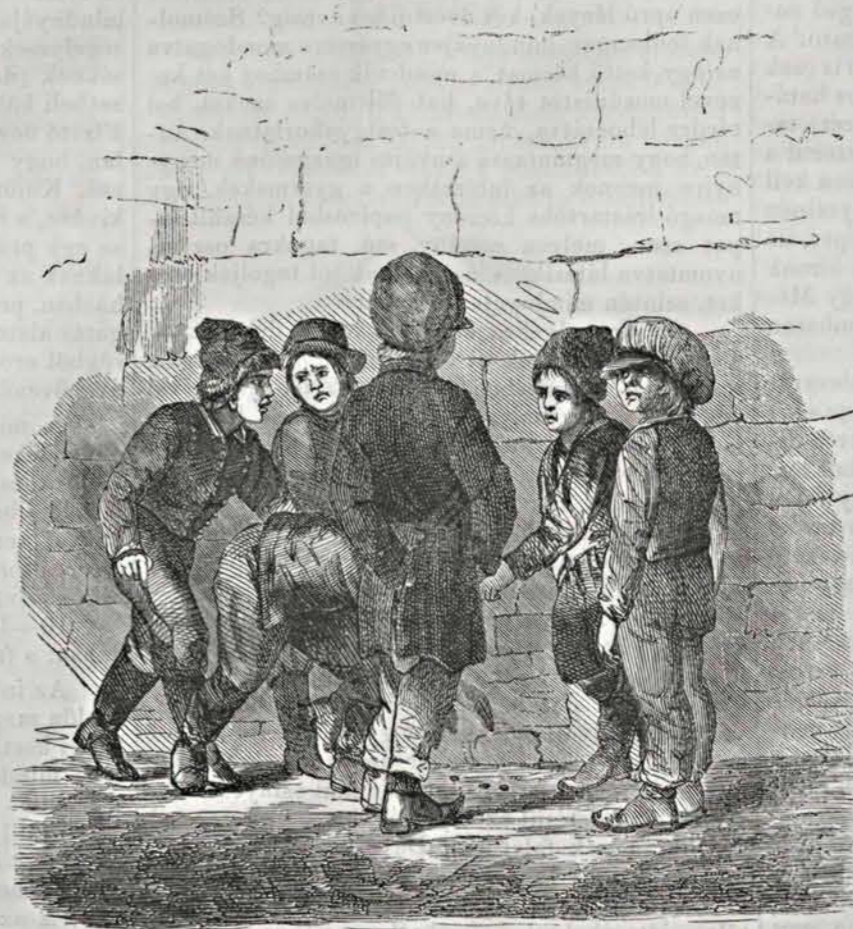
A jobb oldalt legszélről álló fiúcska, félreérthetlen haraggal néz a társaság legidősb, legnagyobb s mint kételkedni nem lehet, legdelembesebb tagjára, ki háttal fordul felénk s e perczen gyüri zsebre a nyereséget. Valószínűleg kárörvendőn mosolyog, a mennyire ezt arczának e kis részéből, mely nem csak a fiatalágtól dudorodik, hozzávetőleg következtetni lehet. Lábiának jellemző állása s fővegenek még jellemzőbb hordása elárulja, hogy azon fajhoz tartozik, mely legjobban ért a meggzagodáshoz.

A fal tövében nagy vita keletkezik. Az, a ki lehajlik, hogy araszt ozzék, azon gyanuban van, hogy csizmája hegyével rugta közel a maga gombját; a vád annál igazoltabb, miután már többször is rajtakapták az ily erőszakoskodáson.

A kis legény váltig bizonyítja, hogy a „szél hajtotta oda,” de a veszteség által elkeseredett kompánia erőlyesen tiltakozik e diplomatikus fogás ellen, mert először még csak szellő sem fújdogál s ha szél volna is, a réz gombot, melylyel amaz operál, csak nem kapja föl.

Az alkudozások hirtelen megszakadnak s a dolognak hajbakapás a vége. A gyümölcsös asszony a sarkon megelégteli a zajt s közjébe riaszt, hogy mindjárt leönti őket, ha föl nem hagynak a verekedéssel s odább nem

állanak. Az élemedett kofa rémitgetéseire rá sem hederitenek a küzdő felek, s csak is a természetes berkocsis intervenciója, ki épen lovait itatá s a megmaradt vizet s ezen fölül az ostort, elégségesnek tartja arra nézve, hogy a meghasonlott gombozókat vagy csendre bírja, vagy harczterüknek elhagyására késztesse, vet véget a lármá-

Fővárosi képek: VI. Gombozó gyerekek. — (Lüders rajza.)

nak; a gombozó gyerekek szétszaladnak, — hogy a másik sarkon újból hozzáfogjanak; mig ott valami más nagyhatalom nem kényszeríti őket a távozásra.

Szepsi mezőváros (Abaujmegyében). — Fénykép után.

Szepsi mezőváros.

(Abaujmegyében.)

Szepsi mezőváros neve németül Moldau. E szót pedig a „milde Au” (szelid liget) elnevezéstől származtatják, a mely ismét onnan magyaráz-

ható, hogy itt végződvn a felsőmagyarországi hegyespartok, Szepsi mellett már szelidebb jellemű síkabb vidék terül el. Említett német neve, mint az ottaniak panasza-szólják, eléggé sok bajt okoz. Az ide utasított, német feliratu levelek rendszeren megjárják még előbb Moldvaországot, mig végre ide vetődnek. De a magyar feliratuak is gyakran okoznak zavart. Itt meg a járatlan postakezelők Szepsi nevét sokszor felcserélik Szepsi-Sz. Györggyel Erdélyben. Nem egyszer kerül azután oly agyonkergetett levél Szepsibe, melyre valamely kétségbeesett postamester végre ráírta: „Um Gotteswillen! Szepsi, Moldau, bei Kaschau!”

Szepsi mezőváros tehát Abaujmegyében a cseréhati járásban, Kaszához 3^{1/2}, Tornához 1, Jászóhoz 1. Mecczenéhez 2 mfldre fekszik. Fekvése kissé emelkedett, a Bódva vize partján, mely ide Jászón át Mecczenzéstől jön, s utjában számos vashá-mort s malmot hoz mozgásba. — Lakossága tiszta magyar: fele r. kath., fele reformatus; ezeken kívül már több izraelita kereskedő család is lakik itt. A lakosok száma mintegy 2500.

A város hajdan kőfalakkal és sáncokkal volt körülkerítve, s lakosai a közel tornai vár kerékgyártói és fuvarosai voltak, a miért régebben külön szabadalmakkal bírtak. Az építkezéseknél gyakran akadnak itt pénzekre és töltésekre, melyek miatt az építkezés sok akadálylyal is jár. — A mostani lakosok többnyire mesterséget űznek, különösen sok a csizmadia, kik messze vásárokra is eljárnak jó hírnevű műveikkel.

Van itt egy csinos róm. kath. templom, mely Gabányi Tamás ez. kanonok és plebánus ur bugzólkodása folytán mult évben bádoggal fedett, sucusos, új tornyot kapott, (e templom és torony képünk háttérében látható). Ezen alkalommal a templom is új cserépfedelet kapott s a plebánia és kerítése is egészen megújítottatott.

A reformátusoknak is van egy szép temploma, (mely képünk előterén látható), tisztes éges paplaka; mindkét felekezetnek jó elemi iskolája.

Van ezenkívül több megyei épület, lovas katonasági iskallók. — Amaz épületekben most adóhivatal, csendőrségi és finánc osztályok ütöttek tanyát. Több év óta rendes postahivatala is van, miután az 1859-ben Csécsről ide tétetett át. Az erre vonuló országút jó karban van s a posta Kassára és Rozsnyóra s innen Losonc és Vác felé Pesttel közlekedik, most még csak hetenkint egyszer u. n. kariolmenetekkel; remélhető azonban, hogy a losonci vasut megnyitásával ezen vonalon, is megnagyobbodik a forgalom, mert

Kassa és Pest között erre lesz a legrövidebb vonal.

Az irodalmi érdekeltséget itt leginkább a Szepsiben létező cseréhati könyvtár képviseli; azonkívül is számos magyar politikai, szépirodalmi és divatlapot járatnak ide; s többi között a Vasárnapi s Politikai testvér-lapoknak itt s a vi-

dékes aránylag igen számos előfizetője van. Van a városnak egy rendezett gyógyszerárta, két orvos, 2 ügyvéd, 2 vendéglője, 4 vizimalma, emeletes városbáza, az első magyar s több más biztosító-társulat ügynökei, s van egy főadóhagyószéke is. A szőlőművelésre itt még nem nagy gondot fordíthatnak; csak egy két szőlőmivelvetic nagyobb gondtal és költséggel, mintegy mutatványul és tüntetésül, hogy még itt is megéri a szőlő. De azután a szőlőterület végső vonala is; Szepsin felül már több nem látható. A föld közép természet ad, de a legjobb években is csak 5-6 maggal fizet. Nagy baj, hogy a város határában sem rét, sem erdő nem található, s azért takarmány és fa dolgában a szomszédokra szorul a lakosság. A szomszéd erdőben készpénzen kell venni a fát; bécsi ölet 4 ft 20 kron a helyszinén az erdőben. Négy országos vására elég népes, de pénteken tartott szokott hetivásárai nem bírnak fölmenkedni, minek oka leginkább az, hogy Mezőcsent szomszéd népes mezővárosban szombaton tartanak a heti vásárokat.

A város régen megváltoztatta magát földesurától; azóta a rosz gazdálkodás miatt erdeje el is pusztult, és a darabonkinti szabad adás-vevő-dívatóvún, most a város csupán a regálékiból huz szép jövedelmét. Ezelőtt volt a városban egy fából épült fürdő; ez azonban leégvén, helyébe a városi tanács mult nyáron a Somodi és Torna felé vezető uton, a szülő-pallagok alján, a várostól egy negyed órányira egy jó üzlesterrel, csinosfürdőt építtetett, melyet „Széchenyi-fürdő”-nek neveznek. Itt egyuttal gőzfürdő is van. A városi előjáróság rendelkezéseitől s a fürdős ügyességétől várják, hogy e valóban szép helyen épült vendégszobákkal, csinos tánczteremmel, istállókkal s állással ellátott fürdőintézetnek minél több látogatója legyen.

A város nyugati oldalán levő mészköves part alatt egy északra délre elnyúló, nagy kiterjedésű barlang van. Számos ágában a legszebb csepegő-kő alakzatok találhatók. Van benne egy patak is, mely aligha nem a szomszéd Somodi helységnél kitoró meleg forrással van összeköttetésben. Somodiban a rozsnói püspöknek díszes nyári laka van. A nevezett forrás a kastély bekerített angol kertjében egy kőszirt alól dus forrással buzik ki. A kőszirten egy aranyozott kőkereszt tündököl s az országutra messze ellátzik. Az ezen forrásból kiömlő patakviz egész télen át soha sem fagy be s fennakadással nélkül több malomot hajt. Különben meglehet, hogy ha az említett barlangot szakértőleg megvizsgálják, hihetőleg számos természeti nevezetesség bukkanhatna.

Végül megemlítendő, hogy az érintett Somodi szomszéd helység határában kőszén és gipsz is található, de bár ásását megkezdtek, vevők hiánya miatt egyelőre ismét abban hagyták. A kőszén és gipsz szükségét a fa és traja eldőlgele még eléggé pótolják, de jöhet idő, midőn ama termények értéke nagyon fel fog emelkedni, főképp ha az iparszorgalom e vidéken is nagyobb mértékben kezd a föld kincseit kizsákmányolni. S ez egyik oka annak is, hogy hazánk egyes vidékeinek s azok termékeinek ismeretetését lapjaink utján igen czélirányosnak tartjuk.

A kisdedovás Franciaországban.*)

A gyermekovási körül hazánkban folyó vitakozás, romélen, figyelmet fog gerjeszteni követező rövid tanulmány iránt, mit a Franciaországban létező hasonló intézvény felől tettem. Hiszen az itteni óvodák valóban bizonyos tekintetben azon fa, melyről a nemeslelkű Brunswik Teréz csemetét vitt a Duna partjához. És ha véleményem szerint nincs is a szorosabb értelemben vett nevelés dolgában mit tanulunk a francziákól, — nálak ez mint tudomány nem s legfeljebb mint mesterség, mint gyakorlat létező; az érintett származáson kívül, a követező módszerek s egyéb statisztikai adatok érd. ket kölcsönözhetnek sorainknak. Mindazáltal szemmel tartva hogy nem szaklapba írok, csupán azt fogom iten előadni, mit minden művelt ember használna és unalom nélkül olvashat. Kövessem e véget a szives olvasó egy párisi jó karban levő óvodába, a rue de Madame-ban.

*Jelen czikk anyagát egy Franciaországban lakó honfitársunk sziveségéből bírtuk, csupán véget, vagyis az országos adatok összeállítását vállalva a magunkéknak. Közöl.

van; az emeletben a tanító s az óvoda igazgatójának laknak. Hagyjuk ezuttal az iskolát, s a házmester utasításához képest, lépünk az óvóintézetbe.

Egy nagy termen, melyről mindjárt szó lesz, keresztülvonulva, egy kis folyosón tul a tanzterembe érünk. Itt az igazgatóné és (nő) segédjé előtt, támla nélküli emelkedő padokon ülnek a gyermekek, egyik felől a lányok, másik felől a fiúk. Epen foly a tanítás. Ugyan mit tanulnak ezen apró lények, két évestől hét évesig? Számolnak fenhangon, mindnyájan egyszerre mondogatva az egy, kettő, három, s mindenik számhoz két kezével mozdulatot téve, hol fölemelve azokat, hol térdre lebecsátva, neme a testgyakorlatnak. Aztán, hogy megmutassa a nyájias igazgatóné, menyire mennek az intézetben a gyermekek, egy mozgó irástartóba kemény papirosból készült lapot szur, melyen néhány szó, tagokra osztva, nyomtatva látszik. A nagyobbak jól tagolják ezeket, szintén mindnyájan egy-zerre.

Az óra végéhez érven, — épen dél volt, — a tanulók kimentek az udvarra, előbb a lányok, a segédnő kíséretében, azután az igazgatónéval egy-két percz mulva a fiúk, egyenkint lépdelve mértékre egymásután s egymással, t. i. az előtte valóknak, vállára téve két kezét. Elvégezvén egy pillanat alatt végződöttük, ugyan ily rendben és módon a másik terebembe mennek, melyen keresztül az olvasó velünk együtt belépett. Itt két sort elnyúló alacsony s támla nélküli padokon — alkalmásint, hogy egyenesen üljenek a gyermekek, egymással szemben helyet foglalnak, kiki a magu kosara előtt, mely reggelijét zárja magában: egy darab hús, kenyér meg boros víz, vagy hus helyett sajt, befőtt gyümölcs.

Hát az a két kis ember amott a kályha mellett, miért nem eszik vajjon? Valami csinyt követtek el, s büntetésül azt nyerték, hogy öt percczel később fognak falatozni. De ezen időt is, látom, megrövidíti az igazgatóné, apró társaik szokásos közbenjárására. Különben a terem, hol vagyunk, télen játszóhelyül is szolgál, a mikor t. i. oly rosz idő talál lenni, hogy még a fedett szin alatt is, mely a pár fával díszlő udvaron épült, bajos lenne mulatni.

A gyermekek télen reggeli 8 órától d. utáni 5-ig, nyáron 7-től hatig maradhatnak az óvodában. Tíz-től 12-ig s 2-től 4-ig tanulnak, a többi időt játszással töltik.

A tanítás tárgyai, a betűk ismerésén és szótagoláson, meg a számláláson (nem számvetés) kívül, mit már láttunk, énekből és a bibliai történet főbb eseményei elmondásából áll. A jobb intézetekben, különösen az óvóképezdéből került igazgatónék vezetésé alá állókban, egy kis házi technologia is járul a tantárgyakhoz, azaz: ismeretése a házi eszközök anyaga, készítése módjának stb. Olvasni egy gyermek sem tanul meg jól az óvodában. Vizsgálát nem tartatik. Hogy női igazgatónak mellet katonai gyakorlatokról nincsen szó, magától értetik; de azért a fiúk maguktól néha játszanak katonáskodásit.

Párisban semmi óvásdíj nem jár; vidéken néhol fizetnek a szülők egy pár sous-t a többiségi (többnyire katolikus) által teljesített legyik másik vallás szertertartásában, vannaakazonban protestáns és zsidó óvodák is, részint a hitfelekezetek, részint a községek által állvitva oly helyütt, hol nagyobb számmal laknak az illető vallásu polgárok.

Az imént említők, hogy nem minden igazgatóné kerül ki képzőiskolából; s az nem is lehet különben. Az egyetlen intézet Franciaországban, mely kisdedovók képzésének van szentelve, az, mely Párisban az Orsolyák utcájában található (rue des Ursulines 10) Alapítója és igazgatója Pape-Carpentier asszony; fen-artója az állam, nevezetesen a nevelésügyi miniszterium.

Ezen intézet, mely tizenöt év óta áll fenn, ezidén (1865-ben) harminczöt nevelővel bír; ezek valamennyien nők, részint hajadonok, részint férjeselek, vagy özvegyek. Férfi óvó nincsen, azt tartván a francziák, hogy az első gyermekkorot czélszerűbb női mint férfi kezekre bízni. Aztán az asszonyok kevesebb fizetéssel is érik be, mint a férfiak.

A felveendő nőnövendékek legalább husz s nem több mint negyven évesnek kell lennie. Ha férjnél van, a házassági bizonyítványt kell előmutatnia. A befogadást vizsgálat előzi meg, mely

azonban mindössze egy kis mondatolva írás és számvetésből áll. A mondatolás, — nem igen zsi gorus, az az jócskán néznek el helyesírási hibákat; s hogy a számvetési igények még ennél is alacsonyabbak, onnan sejtethető, hogy a tanfolyam alatt s a kilépéskor is, csupán a négy szabályt kívánják a növendékektől.

A harminczöt leendő óvó közül huszonkettő az intézetben lakik, a többi kívül tart szállást, de mindnyája az intézetben étkezik. Az első egész segélyesek (boursiérés) az utóbbiak fél segélyeseknek (demi-boursiérés) nevezetnek. Az intézetbeli költséget, mint mondók, a kormány fedezi. Fizető nevendék ez idén nincs, a pálya oly hálátlan, hogy ritkán akad, ki még költeni is akarna reá. Különben pedig 60 frank a havidíj. Egyet kivéve, a növendékek ez idén mind katolikusok; az az egy protestáns. A protestáns növendékek nem laknak az intézetben, hanem egy másik, közöses házában, protestáns óvoda van, hasonvállásu igazgatója alatt. Ezen elkülönítés felekezeti feltételezésből ered; azonban természetesen a protestáns óvónövendékekért is a kormány fizeti a szálláspénzt.

A mi már a tanítást és napirendet illeti: a növendékek hat órákor felkelnek s hétig ülőköndek és takarítanak. 7-8-ig magán tanulás (étude libre) vagy előkészülés van, mely közös imával kezdődik. 8-9-ig reggeli és szabad idő (récréation) 9-10-ig háromszor hetenkint francia nyelvtan és számvetés.

10-12-ig a növendékek jelen vannak az óvodában, s felváltva gyakorolják a kisdedekek.

Az intézethez t. i. egy óvoda van kapcsolva. Midőn meglátogattam, épen játszottak a gyermekek a kertben, körben ugrálva, az óvónők közöttük, minden 12-15 gyermekre egy-egy nagy személy.

12-1-ig ebéd és aztán szabad idő. 1-2-ig kétszer hetenkint egyszer földírat, másszor nevelésán.

Ez az egyetlen intézet Franciaországban, hol a nevelésán tanítatik. Magukban a tanítóképezdékben, sőt a párisi felső tanárképezdében ismeretlen tudomány a paedagogia. Azonban az óvóképezdében csak fejből beszél Pape-Carpentier asszony.

2-4-ig újra gyakorlat a kisdedovó terebmen, mint reggel.

Mindazáltal háromszor hetenkint negyedfél-kor rajz és kétszer vallásánítás van. Ez utóbbi órában a protestánsnők visszavonulnak.

5-6-ig vacsora és szabad idő. 6-8-ig magán tanulás. 8-kor ima, azután 9-ig szabad idő. 9-10-ig lefekvés. 9 1/2-10-ig eloltják a gyertyákat. A tanulással el nem foglalt időt, gond lom mind a kisdedekekkel töltik a növendék óvók. Csütörtökön 1-5-ig délután kimehetnek a házból, akár járkálni, akár dolguk után.

A tanfolyam mindössze ötödfél hónapig tart, melynek végével a növendékek a kormány nevezte bizottságnál előtti vizsgálatot tesznek, s képes-ségi bizonyítványt nyújthatnak. Hogy ezen idő, különösen a fölvetelre megkívánt csekély előismeret mellett, nagyon kevés, azt minden ember belathatja, s ez is mutatja, mily kevésse vannak még a zsenge gyermek okzerü fejlesztésének szükségéről áthatva a francziák.

Azon 15 év óta, hogy az intézet fennáll, 782 növendék nyert benne oktatást. Csekély szám, ha azt a harminczhét ezer község számával egybevetjük. A többiek, ha világiak, tanító oklevéllel bírnak többnyire, de az apácák, melyek pedig nagyobb számmal laknak az óvodák élen, ritkán tettek akámi vizsgálatot. Sőt nagyrészt ezek okai, hogy több világi nő nem adja magát ezen nemes de anyagilag roszul jutalmazott pályára. Mig t. i. amazok, valamennyien hajadonok, és, fogadalmuknál fogva, szegénységre utalva, igen kevés fizetéssel beérik: a világi nők még ha családalanok is, annyiból meg nem élhetnek. Párisban soruk aránylag tüheto: itt t. i. 1200 frankon kezd az óvónék, vagy, miként nevezik igazgatónék, öt év mulva 1500, s újabb öt év mulva, 1800 frankra vihetik fel díjakat.

Ezen adatokat magának Pope-né asszonynak s unokahúgának közölnjük. A képezde igazgatónéja, ki tesset lélekkel nemes feladatának él, különben mint írónő is működik, s egyéb szakiratoikon kívül, a gyermekjátékokról is bocsátott közre számos ábrás könyvecskéket, melyek Hachette-nél jelentek meg. (Vége kövök.)

Tápszereink.

(Folytatás.)

B) Italok.

Tápszereink második osztályát képezik az italok, — melyek az emberi szervezetben szintoly fontos szerepet játszanak, mint a tápok; ugy hogy a mint tápok nélkül nem folytathatja a test működését, ugy italok nélkül is meg van gátolva a test táplálása, meg annak munkássága, — ugyanarra, hogy egyik vagy másiknak hosszabb hiányában a halál köszönt be.

Hogy az italok ily fontos szerepet játszanak, annak oka a következőkben rejlik, a tápoknak, hogy a vérbe juthassanak, s ez által a test különböző részeibe elvitathessenek, előbb a gyomorban s belekben bomlást kell szenvedniök; az oldódniök, mely körülmény oldó folyadékknak jelenlétét feltételezi, a melyt mi az italok neve alatt ismerünk, melyeknek képviselője a víz, a mennyiben minden ital, a melyet a szomj oltása végett magunkhoz veszünk, csak viztartalmánál fogva lesz képes azt oltani és a tápok feloldását létesíteni. Továbbá — mint már fennebb is megjegyeztük — tápszereinknek mind azon alkatrészeket kell tartalmazniök, melyekből testünk áll; testünk legnagyobb részét pedig a víz képezi, mely a különböző ürülékek, a folytonos párolgás által folyton fogy, ugyanarra, hogy azon vízmennyiség, melyet a tápokkal — mint azok alkatrészeit — felvesszünk, korántsem elegendő a test szükségleteinek kielégítésére, miért is a szervezet ebbeli hiányát a szomj érzése által adja tudtunkra.

A szomj érzése kisebb leend oly tápok után, melyek nagy mennyiségű vizet tartalmaznak (ugorka, gyümölcsök stb.) s nagyobb oly tápok után, melyek — mint a hus, hüvelyesek, gabonafélék stb. — kevesebb vizet tartalmaznak.

Az emberi szervezet szükségleteinek egyedül s kiválólag a víz felel meg, azonban az emberi nem fejlődése, művelődése s a különböző viszonyok az italok számos nemét ismertette meg. Így használatban vannak: a szomjoltó, tápláló, hűtő, hevítő s részegítő ita'ok, megjegyezvén előre is, hogy mind ezeknek — a tápláló italok kivételével — tápértéke igen csekély vagy semmi, de azért fontosságuk a test fenntartására a táplálásra ép oly nagy, mint a tápoké.

A) viz.

A víz egészen tisztán sohasem jön elő a természetben, a mennyiben különböző ásványrészeket tartalmaz oldott állapotban. A leggyakrabban előjövő ily ásványrészek a szénasavas més, szénasavas keszreny, különböző sók, kénés stb, melyeket egy szóval földes részeknek nevezünk, a melyekből ha a víz 1-2 ezeredrész tartalmaz, lágynak, ha többet tartalmaz, keménynek nevezüek.

Ha a víz szappannal csapadékot ad — kemény, — ellenkezőleg lágý.

A legjobb viz képet adja a tiszta forrásvíz, mely a föld által megszüretett. Az ily víz nyáron a légnél hidegebb, télen melegebb; légnemekből térfogatának 3-5 százalékát tartalmazza, földes részekből 0.5-1 ezeredrész szulrész és rothadó szervi anyagotok ment. Színe kristálytiszta, szintelen, szagtalan, meg nem zavarodik s a pohár oldalára gyöngyöket rak le, ize kellemes.

Azonban tudjuk, hogy vizeink nem mindig felelnek meg eme feltételnek, sőt töle annyira elútnak, hogy az embernek módokat kellett ki-találni azoknak ismét élvezhetvé tételére. Ily módok a szűrés, állás, párlás stb.

Hogy a víz mily fontos szerepet játszik a szervezetben, már fennebb említők, itt csak azt jegyezük meg, hogy az adja a vérnek folyékony-ságát, mely tartalmának 3/4-résznél több vizet tartalmaz; a víz adja a szöveteknek a lágyiságot, szóval nincs az emberi testnek oly része, melyben a víz hatalmas tényezőként ne szerepelne.

A víz sokféleképen vitetik a szervezetbe a tápok által: egy a tojásszék 1000 szulrészben 524 r. vizet tartalmaz, a buzakenyér 432, a hus 7-800, a gyümölcsök 8-900, a zöldségek 900, az ugorka 970 rész stb.

nem felelnek meg, így tápszereink rovatába sem tartoznak, csak a szénasavas, szikós és a vastartal-mak levén alkalmasak közönséges életrendi ezé-lokra. Azonban már ezek is a gyomor gyengesége, az emésztés rendellenessége ellen hatván gyógyi-tólag, inkább gyógyjavulatoknak felelnek meg. (Vége kövök.)

Egyveleg.

** (Lincoln gyilkosa.) Egy orgyilkos arczé-pét látja albb maga előtt az olvasó, kinek feltűnő arcvonásai csupán a közkíváncsiság kielégítésére foglalnak lapunkban helyet. De bizonyára minden jobb érzés föllázadva tekint a gonosztevőre, ki a késő századok megvetésére és átkaira is érdemesé

Booth John Wilkes.

tette magát. Booth John Wilkes színész, kinek még születési évét sem tudni biztosan, Booth Junius Brutus egykor híres színésznek fia volt. Már atyja egy színészásra ellen elkövetett gyilkossági merénylet miatt szökött Brüsszelből Amerikába. A fu atyja heves szenvedélyes természetét örökölte. Különben ritka szép férfi, mintegy 28 éves, de kicsapongó, részeges, kártyás, szóval erkölcsileg süllyedt ember volt. Róla különben részletes tudósításokat közölt testvérilapunk a „P. U.-”, itt csak azt említük meg röviden, hogy a bűnöst utólré a büntető igazság keze, s Marilandban, hol az üldözök elöl egy csúbbe menekült, agyonlövetett. Booth Wilkes eddig a legaljasabb orgyilkos, mert golyója egy emberben egy egész nemzet szívét furta át.

(Az emberi test nagysága.) Bátran állit-hatjuk, hogy a legrégibb idők óta, az emberiség nagysága sommi változásnak nem vala alávetve; — olyan volt az ősatyánk Ádám idejében, mint a jelen korszakban. — Ezen állításunk bizonyíté-kául szolgálunk, az egyiptomi múmiák s az ó-kor leghíresebb s legkitűnőbb ember nagyságának adatszór megjelölése. — Így például Mózes (a Talmud szerint) nem volt nagyobb 5 láb s 2 hüvelyknél. Megváltónk Jézus testének nagysága pedig, 5 l. 3 h. s 6 vonal volt. — Nagy Sándor nem volt egészen 5 l. 4 h. magas. Caesar 5 l. 7 h. — Augustus 5 l. 4 h. — Cicero 5 l. 1 h. — Brutus 5 l. 2 h. — Csak Kis Pipin s fia Nagy Károly voltak 6 lábna! magasabbak. — Luther 5 l. 2 h. s 5 vonal. — Kalvin 5 l. 4 h. — Gusztáv Adolf svéd király 5 l. s 6 h. magasak voltak. — Törpé-ket, kik másfél lábna! kisebbek lennének, nem igen találunk, — ellenben az óriás nagyságot nem határozhatjuk meg egész pontosággal. — Ma-ného említi, hogy Egyiptom egykori királya a hatalmas Szosztrisz 6 l. 4 h. s 2 vonal magas volt. — A thráciai Maraminus, ki mint közköztana állott be a római seregbe, hol is vitézsége s ropant ereje által annyira kitűntetett magát, hogy a hadsereg által Septimius Severus halála után csá-zárnak választottat, majd 8 l. magas volt; — ereje csakugyan csodálatraméltó vala, kövöket kenyé-kedve szertint morzsolt össze, a fákat gyö-kerestől szakította; naponta 16 pint bort ivott meg — s 30-40 font húst fogyasztott el. — Az óriás Gabarra, Arabia követe Claudius császár udvarában, Plinius szerint — 8 l. 10 h. volt. — Goliat pedig 9 l. magas vala. — Josephus zsidó történetíró bizonyos Eleazar nevű zsidóról tesz említést — kit a parthok királya Artaban, Tibe-rius császár haza követségbe, kinek magas-sága 9 1/2 láb tett. Ez volt az óriások legnagyobb példánya, kiket eddigelé följegyeztet a történet. R. . . . .

HIRDETESEK.

ROB-LAFECTEUR

Francia-, Osztrák-, Oroszország- és Belgiumban egyedül elismert tulajdonságairól kellő felvilágosítást nyújt minden könyv-árusnál és ügynöknél kapható ily című röpirat: „Brochure über die vegetabilische Heilmethode des Dr. Boyveau-Laffecteur.“

A Rob-Laffecteur, melynek hathatósága csaknem évszázad óta el van ismerve — vér-tisztító növényi szörp, mert könnyen emészthető és izlése nézve igen kellemes. Ezen Rob a bőrbetegségek, valamint általában a megrogantott nyelvek és vér által előidéztet bajok gyógyítására, minden ország legelső orvosai által a legjobban ajánlatik.

A szárazgyökérből készült hasbajtó szörpöt (Syrup Sassa-parilla) stb. messze fölülmulja, s egyszersmind helyettesíti a hamajolajat (Leberthran), az antiscorbuticus szörpöt, valamint a hamiblagot is (Jod-Kalium).

E vér-tisztító növényi szörp csak akkor valódi, ha ezen aláírással van ellátva: „Girandean de St. Gervais.“ Alaposan és rövid idő alatt minden egyéb merkurialis anyagok használata nélkül, gyögyit újabb és elővált ragályos nyavalyákat.

Kapható PESTEN: Török József gyógyszerész úrnál a király-utczában 7. sz., Thalmayer A. és társa BUDÁN: Bakats L. V. udvari gyógyszerészében. TEMESVÁROTT: Pecher J. E.

A körponti raktár létezik Párisban, dr. Girandean de St. Gervais-nél, rue Richer, nro. 12. — Hamisítások ellen óvást tétetik. Minden előforduló esetekben a szalag elkérendő, melylyel a dugasz borítva van, és melyen az aláírás: Girandean St. Gervais található. 710 (24-24)

Komoly figyelmeztetés.

A tisztelt közönség gyermekei egészségéi állapotának megszerzése és a meglevőnek fenntartása tekintetéből az általam feltalált és kiállított biztos hatású

„giliszta-csokoládé“

oahjtván megszerzeni, e törekvésben — már többször — hamisítva utánzótt készítményvel lón rászédete.

Ennélfogva figyelmeztetem a t. közönséget, sziveskedjék ez ügyben bővebb tapasztalás szerzése tekintetéből egyszer egyenesen tőlem megrendelni, a mely alkalommal a küldeményhez csomagolva nyerendő utasító könyvecskéből, egyéb hasznos tapasztalatokon kívül, tisztelt bizományosom névjegyzéké is átérhető, kiknek száma mintegy 800-ra rug. ezeknél saját készítményül „giliszta-csokoládé“ mindenkor kapható. De ily helyekről is csak azon szelvényekért állhatok jót, a melyek gyögyöyleiken sajátkézü névalásírássom lú lenyomatát viselik.

E figyelmeztetésem szükséges volta kitünik a többi között különösen ez alábbi levelből is:

T. Króczér Ágoston urnak Tokajban! Uraságodnak bizonyosan jól fog esni a tudósítás, hogy „giliszta-csokoládé“ hatása csudalatos nagyszerű volt. És csakugyan sajnálatos volna, ha önnök titka időjártaival nem kerülne nyilvánosságra, mert daczára a vegyészeti nyugtáiban előhaladásának, az utánzótt „giliszta-csokoládé“ az önhöz semmi tekintetben sem hasonlítható. Megkülönböztetett mély tisztelettel.

Jazka-Bratinán (Horvátországban), január hó 20-án 1865. Wiesner Hugo m. k., földbirtokos.

A megrendelések posta útján utánvéltel kísértendők, 1 darab 20 krétt; csak nálam Tokajban 6 darab 1 forint.

PESTEN kapható Török József, gyógyszerész király-utca 7-dik szám alatt, és Thalmayer és társa urnaknál.

Króczér Ágoston, 1086 (4-4) Gyögyészérez Tokajban. Egy igen rövid ideig használt

bolti-butorzat (Stellagen) ponyvával együtt olcsó árért eladandó, vagy pedig szobá-butorokért kicserélendő Pesten, király-utca 52-ik szám alatt földszint, ajtó jobbra. 1127 (1)

Legelőcsőbb igtatási számítás! Elterjesztve 20,000 példányban.

Az alulirt könyvkiadó-hivatal czéful tűzte ki magának, a mála 1866-ik évre megjelenő nagyobb s legelterjedtebb naptárakhoz, ugymint:

Lidércz-naptár, Falusi Gazda naptára, István bácsi naptára, Protestans naptár, egy általános tudósítót — melyben mindennemű kereskedelmi s iparági hirdetések felvételek — csatolni. — Az igtatási árak, mind a négy naptárban együttvéve, a következők:

Egy negyedréti oldal 1/4-ad része . . . 8 ft. Egy negyedréti oldal 1/2-ed része . . . 12 ft. Egy negyedréti oldal 3/4-része . . . 20 ft. Egy egész negyed oldal . . . . . 36 ft.

Mindazon t. cz. kereskedő, iparizók és gyártulajdonos stb. urak, élet-, tűz- és más egyéb biztosítási tartulokok intézetei, kik fentebbi ajánlatunk elfogadására hajlandók, ezennel tisztelettel felhivatnak: hogy üzletükre vonatkozó hirdeményeiket (mintán a naptárak már folyó évi augusztus hóban meg fognak jelenni) legelőcsőbb július végeig az újság- s hirdetések kiadó-hivatalához (egyetem-utca 4-ik sz. a.) küldjék be. — Német hirdetések ingyen fordítatnak. (1-3)

Pest, májusban 1865. Tisztelettel Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatala.

PESTI BIZTOSÍTÓ-INTÉZET. Alaptőke három millió o. e. forint.

Alulirt igazgatóság ezennel értesíti a t. cz. közönséget, hogy a fentnevezett intézet végengedélyeztetése legmagasb helyről immár leérkezvén, üzletmüködését megnyitotta és biztosításokat

a) Tűzkárok ellen, lak- és gazdasági épületekre, gyárakra, s ezekben foglaltató ingó-javakra, ugymint: gépekre, gazdasági és iparizleti szerelvényekre, butorokra, állatokra stb.; továbbá: mindennemű mezei természetményekből álló készletekre, akár földél alatt álljanak azok, akár a szabadban, kazalokban vagy asztagokban.

Biztosítás eszközöltetik házbérbeni veszteség ellen is, a mennyiben ez az illető épület tűzkárosulása következtében támadhatna.

b) Szárazon vagy vizen szállított javakat érhető elemi károk ellen.

c) Jégkárok ellen, mindennemű mezei természetményre nézve a megállapított kár teljes értékének megtérítése mellett.

d) Az ember életére, és mindennemű tőke, kihazasítási és évjáradéki biztosításokat illetőleg, mit azonban csak később fog megkezdeni.

Az intézet jelentékeny alaptőkéjével és a biztosításokért befolyó díjösszegek által tökéletes biztosítékot nyújt, valamint biztosítási föltételei is lehetőleg a közönség előnyére vannak összeállítva.

Az intézet alább megnevezett t. cz. főügynökei, valamint ezek t. cz. alügynökségei mindenkor készek bővebbi értesítések adására, valamint biztosítási feladmányok elfogadására.

Pest, május 13. 1865. 1124 (1-3)

A „Pesti biztosító-intézet“ igazgatósága.

A „Pesti biztosító-intézet“ t. cz. főügynökei a következők:

Arad: Wallfisch S. és fiai urak. Debreczen: Áron Manó és társa urak. Eszék: Térey Pál ur. Kassa: Schönhofer Károly ur. Miskolcz: Kraudy Antal ur. Pozsony: Scherz Fülöp ur. Sopron: Zugen J. G. ur. Szeged: Osztrovcsky József ur. Szekes-Fehérvár: Wertheim M. fiai urak. Temesvár: Missits János ur. PEST: Thaisz Elek ur. A pesti főügynökség irodája: József-tér 2-ik sz. a., 1-50 emelet.

Vállalkozó kerestetik,

ki egy szabalemezeyi, a Tiszához 1/4, a nyíregyházi vasuti állomáshoz 2 1/2 órányira fekvő uradalomban, a maga göcszöplőgépén mintegy 1200 hold buza-, 500 hold rozs-, 250 hold árpa és 450 hold zabtermést, a nyáron — alku mellett — kicsépelne. — Bővebb értesítést a d e lap kiadó-hivatala. 1117 (2-2)

Ló-eladás.

Méltóságos gr. Jankovics Gyula daruvári javai in t. z. s. á. g. t. o. l. ezennel közhírré tétetik, hogy a régóta már fennálló hírneves méneséből leiszállítás következtében, a számon föltti darabok nyilvános árverés után eladandók leendnek, különösen: 2 darab csodór, az egyik angol telivér, a másik angol felvér; 12 darab tenyész-anya, melyek közül a fiatalabbak szekér- és háta-lovaknak használatok; 4 darab betanított hátsó, 4 darab betanított kocsiló, s 17 darab különböző korszakúak.

Az árverés július 3-án Daruvárt, Slavoniamában (Posegamegyében) fog tartatni, hová a venni szándékozók megjelenni tisztelettel felkéretnek. 1118 (2-3)

1864-iki KÖLCSÖN-IGÉRVÉNYEK ára csak 2 1/2 forint, s kaphatók: KANTZ és TÁRSA pénzváltó-irodájában Pesten, német színház-tér 4-ik sz. a. 1104 (2-6)

Birka-eladás.

Mélt. Sándor Mária gróf ur. Bajna és Bia uradalmai részéről, a folyó évben következő juh-nemeknek vannak eladásra gya pju nélkül felállítva, ugymint: 34 darab 5-6 éves hágo-kos, 4 darab 2 éves kos, 6 darab 1 éves kos, 470 darab fedezett és júliusban ellendő 5-6 éves anyabirka, 580 darab meddő 5-6 éves anyabirka, 1030 darab gaba-darától jót kihzott öreg ürü, 680 darab 5-6 éves öreg ürü. Bővebben értekezhetni Bida — első állomás Buda főváros közelében — a jószág-igazgatóságnál. 1119 (2-3)

KÁNYA JÓZSEF

(előbb Böhm és Kánya) Pesten, József-tér 10-ik sz. a., ajánlja minden évszakra legujabb bel- és külföldi női-divatáru raktárát. 793 (27-0)

Gözmalom-eladás.

Pesten, a nagy diófa-utczában 2-ik sz. a., egy egészen újonnan épített hármasméretű mőzgözmalom, mely száraz időre a legjobban van berendezve, s kitűnő lisztet őröl, s jelenleg is működésben van, s működési képességéről bárki meggyőződést szerzethet, — közbenjött viszonyok miatt olcsó árért eladandó. 1078 (6-6)

Hirdetmény.

A parádi fürdők f. é. június hó 1-én nyitattak meg. Pestről Parádra naponként eljuthatni Schvarczkepf A. ur által rendezett gyorskocsikon. — Kiindulási hely Pesten a „Griff“ czimű vendéglő. — Iroda: 17-ik sz. alatt. — Irásbeli megrendelések kértnek a „parádi fürdők igazgatóságához“, u. p. Gyöngyös, Parádra cimezettetni. A t. cz. vendégek megelégedését kérdelemelíradhatatlanul fog törekenni a fürdő-igazgatóság. 1109 (2-2) Kelt Parádon, április 28. 1865.

Fogorvosi ajánlat.

Vulkanit fogorok és egyes fogak, amerikai modor szerint, melyek minden eddig ismert készítmények sok előnyük által felülmulnak, igen egyszerű módon készíttetnek és tétetnek be. HEKSCH J. G. fogorvos által, József-tér 3-ik szám alatt, a fők-bankkal szemben. (12-50) 987

A magyar földhitelintézet

sorsolás alá eső 5 1/2 %-os záloglevelei oly értékpapírok, melyek-k országai földbirtokra első helyen történt betáblázás által biztosítva, s hivatalos kimutatások szerint két-háromszoros értékű jelzálog által fedezve vannak.

E jelzálogi biztosítékon kívül kezesedik még a záloglevelek biztosságáért: az intézet alapítványi tőkéje, — a tartalék-alap, — a törlesztési alap, kölcsönös jótállása

az intézet valamennyi adósának, kik egyetemlegesen, egy mindnyájáért és mindnyája egyéért, egész ingó és ingatlan vagyonukkal kezeskednek a záloglevelek birtokosainak az intézet kötelezettségeiért. A záloglevelek melyek 3 1/2 év alatt, fölvonkanti nyilvános sorsolás után teljes névértékük szerint visszafiztetnek 1000, 500 és 100 ftra szólnak, 5 1/2 %-kal kamatoztatnak, s a jelenlegi árfolyam szerint évi 7 1/2 %-ot jövedelmeznek, nem számítva bele azon tőke-nyereményt, mely a teljes névszintiről értéken visszaváltás folytán a vásárlási ár és a névérték közötti különbözéstől fogva a vevő javára esik. Minden záloglevél felvív kamatszélvényekkel van ellátva, melyek évenként kétszer, és pedig május és november 1-50 napján, minden adólevonás nélkül, váltatnak be, s pedig nemcsak Pesten az intézet pénztáranál, hanem minden európai börzepeziáción, valamint azon kereskedő-házak által is, melyek a záloglevelek eladásával foglalkoznak. A záloglevelek legelőcsőbb rendelet szerint

árvapénzek, alapítványok, s egyebek biztosítására is fordíthatók, különösen pedig alkalmasak biztos tőke-elhelyezése és az aggkor biztosítására, minután föltétlenül biztosítékot, s most vásárolva,

7% évi jövedelmet és biztos tőkenyereményt nyújtanak.

Az említett záloglevelek, a napi-árfolyam szerint, kaphatók PESTEN: Malvieux C. J., Warmann és fia Báron testvérek czimű kereskedő-házaknál; — BECSBEN: M. Schnapper, Johann Ribarz, L. Epstein urnaknál; — vidéken: a Magyar biztosító-társaság főügynökségeinek legnagyobb részénél; bérmentesítve kaddott pénzért azonban posta útján magától az intézettől is megszerezhetők. 1083 (2-0)

PIRNITZER TESTVÉREK

pénzváltó- és bizomány-üzlete Pesten, Dorottya-utca 10-ik szám alatt,

foglalkozik: különösen előnyök az általunk rendezett társasjátékok 10 részesre,

1. Mindennemű állam- és iparpapírok, sorsjegyek, földterhermentesítési és elsőbbségi kötvények, záloglevelek, arany- s ezüstpenzmekek, bankjegyek és devisek bevásárlásával s eladásával.
2. Magyar bank- és iparpapírok bevásárlásával s eladásával.
3. Mindennemű értékpapírokra kölcsönadással s az előlegezett összeg vagy egyszerre, vagy részletenkint fizethető vissza.
4. Utalványok s hitellevelek kibocsátásával, Európa bármely váltópiacára, tetszés szerinti létra.
5. Lejáró szelvények és kötelezvények beváltásával s kihuzott sorsjegyek leszámolásával.
6. Kiszorolható mindennemű értékpapírok megvizsgálásával.
7. Működési körünkbe vágó minden megbízások elvállalásával s azok elintézésével, a pesti, bécsi s kül börzék számára.

a legmértányosb föltételek alatt.

Ajánljuk továbbá értékpapiraink bevásárlását részletfizetések mellett,

mint azok legkönnyebb beszerzethetési módját. — Az összegek, valamint a fizetési határidők egészen a vevők tetszése szerint osztatnak fel, kiszorolható értékpapíroknál, az első részlet befizetésével a netaláni nyeremény már a vevőnek azonnal s egyedül birtokába esik.

Kamatkozó papírok azonban azon előnyt nyújtják, hogy a szelvények a vevő birtokába mennek át, s így a beszedendő kamatok csaknem azon összeg-többletet, melyekkel az értékpapírok a napi árfolyam szerint magasban vásároltattak meg, egyneműsözzük. Hogy a t. cz. közönségnek bármintemű sorsjegyek beszerzethetése megkönnyíthetessék, s hogy mindenkinek alkalom nyújthatassék, csekély havi részlet-fizetéssel saját választása szerint egyfeljéleg legalább is 5 darab különemű sorsjegyek birtokába juthatni, alább következők összehállítottak rendeztünk:

4 1/2 ft. havonkint:	1 Windischgrätz-, Waldstein-, Como-, Keglevich-, Rudolf-sorsjegy.
6 "	1 Salm-, Genois-, Windischgrätz-, Keglevich-, Rudolf-sorsjegy.
7 "	1 1864-iki 50 fto, Pálffy-, Genois-, Windischgrätz-, Keglevich-sorsj.
8 "	1 4% triezsi 50 fto, Como-, Pálffy-, Waldstein-, Rudolf-sorsjegy.
8 1/2 "	1 1839. 50 fto, Salm-, Pálffy-, Windischgrätz-, Keglevich-sorsjegy.
9 "	1 Eszterházy-, Clary-, Waldstein-, Keglevich-, Rudolf-sorsjegy.
9 "	1 4% gőzhajózási, budai, Waldstein-, Windischgrätz-, Rudolf-sorsj.
10 "	1 1864-iki 100 fto, Pálffy-, Waldstein-, Windischgrätz-, Keglevich-sj.
11 1/2 "	4% triezsi 100 fto, Salm-, Genois-, Waldstein-, Rudolf-sorsjegy.
12 "	1 hírel, 1864-iki 50 fto, Salm-, Waldstein-, Keglevich-sorsjegy.
12 "	1 1860-iki 100 fto, 1864-iki 100 fto, Salm-, Genois-, Rudolf-sorsj.
16 "	1 hírel, 1860-iki 100 fto, 1864-iki 50 fto, Salm-, Rudolf-sorsjegy.
18 "	1 4% 1854-iki 250 fto, 1864-iki 150 fto, Clari-, Waldstein-, Keglevich-sj.
22 "	1 hírel, 1860-iki 100 fto, 1864-iki 100 fto, 1839-iki 50 fto sorsj.
24 "	1 1839-iki egész, Salm-, Waldstein-, Keglevich-, Rudolf-sorsjegy.
30 "	5% 1860-iki 500 fto, 1864-iki 50 fto, Genois-, Clary-, Rudolf-sj.

Különösen előnyök az általunk rendezett társasjátékok 10 részesre,

melynél a részvevők mindegyike vagy 20 hó alatt havonkint, vagy 20 hó alatt 1/4 évenkénti részletben egyenlő összelet fizet. Az első részlet lefizetése alkalmával a részvevők mindegyikének részletfizetési levelek kézbesíttetnek, melyen az illető 10 sorsjegyre játszik. Az utolsó részlet lefizetése alkalmával a részvevők mindegyikének egy eredeti sorsjegy szolgáltatatik ki. Ezen társasjátékok azon előnyvel kinálkoznak, hogy hosszabb idő alatt 10 különemű sorsjegyre játszik, s végül az utolsó csekély részlet-összeg lefizetése által egy eredeti sorsjegy birtokába jut. A jelenre nézve ajánljuk következő társasági biztosító-levéltekint:

- A. 10 hitelintézeti sorsjegyre 7 ft. 60 krjával 20 havi részletfizetéssel.
- B. 10 1864-iki 100 fto sorsj. 5 " 25 " 20 havi "
- C. 10 1864-iki 50 fto sorsj. 2 " 65 " 20 havi "
- D. 10 1860-iki 100 fto sorsj. 5 " 75 " 20 havi "
- E. 10 hitelintézeti sorsjegyre 9 " 75 " 20 egy negyedévi részletfizetéssel.
- F. 10 1864-iki 100 fto sorsj. 7 " 25 " 20 egy negyedévi "
- G. 10 1864-iki 50 fto sorsj. 3 " 65 " 20 egy negyedévi "
- H. 10 1860-iki 100 fto sorsj. 8 " " 20 egy negyedévi "
- I. 50 Rudolf-sorsjegyre 3 " 60 " 20 havonkint "
- K. Minden ausztriai sorsjegy 4 " " 25 egy negyedévi "

Az I. alatti társaságban 10 személy 50 különböző Rudolf-sorsjegyre játszik, azaz: annak 10-ed részére, s az utolsó részlet lefizetése alkalmával a részvevők mindegyike 5 darab eredeti Rudolf-sorsjegyet vesz át.

A K. alatti társaságban 20 személy minden ausztriai sorsjegyre játszik, ehhez járul egy bádoni sorsjegy, 6% éven át; az utolsó részlet lefizetésekor a sorsjegyek árfolyam szerint eladatnak, s az abból bejött összelet egyaránt felosztatik. Ezen társaságok bármelyikebe egyesek is helyetnek, anélkül, hogy egyik részvevő a másikkal törődjék. Ezen összehállításoknál s egyáltalán részlet-fizetésekkel eladásoknál, a sorsjegyek a napi árfolyam szerint számítatnak 6% hozzáadás-al évenként 1/4% provísió. Még arra is bátrak vagyunk a t. cz. közönséget figyelmeztetni, hogy kívánatra különemű sorsjegyeket állítunk össze, s azokat tetszés szerinti határidőre törzénendő részletfizetésekre áruba bocsátjuk, melyet különösen alakuló magány sorsjegy-társulatoknak ajánljunk.

Más pénzváltó-házak által — részletfizetési üzleteket illetőleg — hirdetett kombinációk, általunk is eszközöltetnek, s az erre vonatkozó kérdéseködre gyors kivált biztosítatik.

IGÉRVÉNYEK

mindennemű sorsjegyekre és minden sorshuzásra, nálunk legutányosb áron kaphatók. Az 1864-ik évi december 1-jén történt 1864-iki sorsjegyek kiszorolásánál a 808-ik sorozat buzottott ki 1-50 számmal, s igérvényekre általunk adottott ki — 2000, 1000, 400 stb. nyereményt. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek és azok postai utánváltással is eszközöltetnek. Bizományosoknak, részletfizetési leveleink s igérvényeink eladásánál a lehető legnagyobb kedvezmény biztosítatik. 967 (13-52)

A legnagyobb vászonruha-raktárban váci-utca,

„Ypsilantihoz“ Pesten,

kaphatók a legolcsóbb árakon és legnagyobb választékban minden-
nemű fehérenemű férfiak, hölgyek és gyermekek számára,

ugymint:

20000 darabnál több férfi-**ingek** vagy **hollandi** vászomból darabja 3 ft, 3 ft 25 kr, 3 ft 50 kr, 4 ft, 4 ft 50 kr, 5 ft, 5 ft 50 kr, 6 ft, 6 ft 50 kr, 7 ft, 8 ft, 10 ft, 12 ft.

10000 darabnál több színes férfi-**ingek** 1000 különböző mintában, régebbi mintájú 2 ft, legújabb minták és legdivatosabbak varrva 2 ft 50 kr, 3 ft.

Fehér pamut madapolau férfi-**ingek** 1 ft 75 kr, 2 ft, 2 ft 50 kr, 3 ft, 3 ft 50 kr.

Férfi-gatyák vászomból, magyar vagy félmagyar mintára 2 ft, 2 ft 25 kr, 2 ft 50 kr, 3 ft 50 kr.

Női ingek rumburgi vászomból, simák 2 ft 50 kr, 3 ft, 3 ft 50 kr, 4 ft, 5 ft.

Női ingek rumburgi és **hollandi** vászomból hímzve 4 ft, 5 ft, 6 ft, 7 ft, 7 ft 50 kr, 8 ft, 9 ft, 10 ft, sveicki és francia mellustravai 4 ft, 4 ft 50 kr, 5 ft, 5 ft 50 kr, 6 ft, 7 ft.

Fü-ingek**** vászomból 4 éves 1 ft 80 kr, 2 ft 10 kr, 6 éves 1 ft 85 kr, 2 ft 40 kr, 8 éves 2 ft, 2 ft 45 kr, 10 éves 2 ft 10 kr, 2 ft 65 kr, 12 éves 2 ft 40 kr, 2 ft 90 kr, 3 ft 50 kr, 14 éves 2 ft 65 kr, 3 ft 15 kr, 4 ft 20 kr, 16 éves 3 ft, 3 ft 50 kr, 4 ft, 4 ft 50 kr.

Színes **fü-ingek****** 4 éves 1 ft 25 kr, 6 éves 1 ft 40 kr, 8 éves 1 ft 55 kr, 10 éves 1 ft 75 kr, 12 éves 2 ft, 14 éves 2 ft 10 kr, 16 éves 2 ft 20 kr.

Mindenemű **téli** alsó mellények, nadrágok, harisnyák és egyéb téli czikkék férfiak és hölgyek számára nagy választékban.

Főraktára a legjobb 3/4, 4 és 5 rőf széles amerikai krinollonoknak fehér vagy hamuszín darabja 2 ft 50 krtól 6 ftig, vörös 5 fétől 8 ftig.

Színes alsó szoknyák legfinomabbak, darabja 6 ft 50 kr, 7 ft, 7 ft 50 kr.

Ferstel orvos tyukszem-irtőszere egy üvegecske 50 kr.

Es sok egyéb szép fehérenemű czikkék, melyekről az árjegyzék kívánatra bérmentesen elküldetik.

Továbbá ajánljuk nagy raktárunkat rumburgi, hollandi, írlandi, kreasz- és bőrvászonokban a legolcsóbb gyári árakon.

Vaszonzsebkendők tucatzja 3 ft, 3 ft 50 kr, 4 ft, 4 ft 50 kr, 5 ft, 5 ft 50 kr, 6 ft, 7 ft 50 kr, 8 ft, 9 ft, 10 ft, egész 20 ftig.

Tőrcikkendők tucatzja 6 ft, 6 ft 50 kr, 7 ft, 8 - 16 ftig.

Színes agyi kanavasz vége 9 ft, 10 ft, 11 ft, 12 ft, 13 - 16 ftig.

Valóságos vászon-asztalmenü.

Asztalkendők tucatzja 5 ft 30 kr, 6 ft 20 kr, 6 ft 60 kr, 7 ft 50 kr, 8 ft, 9 ft.

Abroszok minden nagyságban hat személytől 24-ig. **Asztali készletek** 6, 12, 18 és 24 személyre. Legjobb minőségű **kötő-czerina** csomója 1 ft 20 kr, és 1 ft 60 kr.

Nagy választás **ágyterítők**, **pique** és **tricot-paplanokból**, **kávé-kendők**ből és minden a nembe válogatott czikkéből.

Raktárunkban vett czikkoknál nagy előnyül szolgál az, hogy minden megvett, az árjegyzékkel ellátott czikk 14 nap alatt nemcsak kicserélhető, hanem egyszerűen ki nem elégítési esetben az ár vissza is adatik.

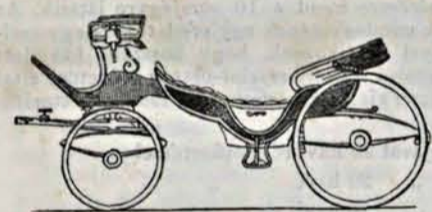
Szállítás minden irányban, az ár előleges beklüldése mellett vagy utóvétellel gyorsan és legjobban eszközöltnék, ugyisinté mindenemű megrendelések mustra szerint leghamarább elkészíttetnek.

Kollárits József és fia.

1066 (3-6)

Jelentés.

BALASSOVITS EMIL, kocsigyártó Pesten,

ezennel értesíti a t. cz. közönséget, hogy kocsitárát az országban, a m. nemzeti Múzeum átellenében fekvő 30-ik sz. alatti házba tette át.

Együttal mindenemű kocsigyártmányait a m. uraságok becses figyelmébe ajánlja, s bizton reméli, hogy ezek jutányos ár mellett, csin-, izlés- és tartosságra nézve minden kívánalomnak meg fognak felelni, — annál is inkább, miután a szakbani képességét a külföldön, nevezetesen **Paris legelső gyáraiban** töltött 7 évi gyakorlat után, tetemesen gyarapította, és a külföldi folytonos összeköttetés folytán, minden újabb czél szerü találmányt saját gyártmányainál alkalmazni el nem mulasztja.

Számos rendelésért eszedezvén, végül még megjegyzi, hogy minden nála vásárolt gyártmányért a jótállást magára vállalja. 1126 (1)

Árcsökkenése

mindennemű vászon- és gyapotáru-
czikkéknek

WETZER ÉS KUNZ

rumburgi vászon-raktárban Pesten,

a „szép juhásznőhöz“,

az uri- és kigyó-utca sarkán 1-ső szám alatt,

az ugynevezett 1107 (3-3)
párisi csarnokban.

Az eddig is sok elismerésben részesült és dícsérőleg ismert francia kosmetikai mosdóvizét, ugynevezett

HERCZEGNŐ-VIZ,

ajánlja

Lueff M.

illatszer-kereskedése Pesten,
a „Minervához“,
váci-utca 21-dik szám alatt.

Hogy ezen csodaszéru folyadék legfinomabb hatásától a szépnemnek tudomása lehessen, arra nézve elégséges az, hogy a közönséges mosakodás után a víz kellőleg felhőzassék, s egy darabka szivacs avval megnedvesítették, s a bőrre egyformán rákenetik — mely azonban le nem törölendő — s így az arczbort a legmagas korig épségben tartja, s annak fehérségét, simaságát és gyöngyöséget kelesönöz.

Ezen ajánlásra méltó mosdóviz, többszöri használása által, gyors s meglepő siker várható — mely abban áll: hogy az arczbőrrel a szeplőt, bíbireséket, hópattanásokat s a sárga foltokat tökéletesen eltávolítja. 1123 (1-4)

MAGNESIA-SODRONY

világosság experimentálására.

Ezen legújabb világító-anyag, mely a legerősebb világosságot fejleszt ki, s a nap fényével vételkedik, ajánl:

CALDERONI ÉS TÁRSA, 1075 (5-5)

látsereszek Pesten, a váci-utczában.

12 hüvelyknyi sodrony ára 20 krajczár ausztriai értékben.

Levélbeli megrendeléseknél felkérjük az illető t. cz. verőket, hogy a bérmentesítéshez megkívánatott s a távollásnak megfelelő levelmark a levélhez csatolassék.

Mindenféle órák nagy választékban kaphatók:

LECHNER JÓZSEF

órák jó hírnevű és legrégebb, már 1808-dik év óta fennálló

ÓRA-RAKTÁRÁBAN

Pesten, váci-utca 5-ik szám alatt.

Ára a legjutányosb óráknak 1 évi jótállás mellett.

Ezüst henger-órák, hat köre, 11-12-13-14 ft	Arany női órák, tíz köre, 30-35-40-50 ft.
Ezüst horgony-órák, 15 köre, 16-18-20 ft.	8 napig járó inga-órák, 18-19-23 ft.
Ezüst horgony-órák, dupla tokkal, 15 köre, 20-22-25 ft.	14 napig járó legújabb francia bronz-órák, üveg-borítékkal, 32-35-45-50 ft.
Arany horgony-órák, 15 köre, 40-45-50 ft.	Ébresztő, egyszerűen mint óra használható, bronzkálappal és szabályozva 9 ft.
Arany horgony-órák, dupla tokkal, 15 köre, 60-65-70-80-90-100 ft.	Legújabb francia márvány-, onix- és utazó-órák folyvást készletben vannak.

Régi órák becsérlésére elfogadtatnak és javítások a legpontosabban teljesíttetnek.

Vidéki megbízások az előre beklüldött összeg vagy postai utánvét mellett a leggyorsabban eszközöltnék. 1066 (5-6)

Már f. évi június 1-jén történnék

a két nagy állam-sorsjáték főhuzásai,

150 millió forint összes nyeremény-tőkével,
felosztva következő főnyereményekre, ugymint:

250,000, 50,000, 25,000, 20,000, 15,000, 14,000, 10,000 stb. forint. Ezen állam-sorsjátéknak az az előnye, hogy abban tíres szám nem létezik, s így minden kihuzott számnak okvetlen nyernie kell.

Egy egész sorsjegy ára, mely egy húzásra érvényes 3 ft. 60 kr.
Két egész sorsjegy ára, mely egy-huzásra érvényes 6 „ „ „
Hat egész sorsjegy ára, háromszázzal egy-huzásra csak 16 „ „ „

Mintthogy előrelátólag az ezen sorsjegyek utáni részvét igen nagy leend, ennél fogva tiszteltetnek kéretnek az illető résztvevők, hogy megrendeléseiket a pénzoszeg beklüldése mellett az alulirt nagykereskedőt háshoz mielőbb intézzék.

1121 (2-4) HENSLEK KÁROLY m. Frankfurtban.

Daruvári fürdő Slavoniában

megnyitott május 10-én.

Ezen vasas 80-87° R. hévívek régismert údvös gyógyhatással bírnak: általános gyengeségnél, sáp- és görvél-kóránál, az ivarszerek gyengeségei- és betegségeinél, meddősegnél stb., idegbajoknál, méhgörösnél stb. a máj, lép és mirigynek daganatainál; idült bőrbajoknál; kitűnően hatnak az iszapfürdők csizos és közvényes bántalmakban. Jó sikerrel használhatatnak elő, és utó-gyógymódu a közellévő Lippki Ilanyos fürdőnél. — Mindennemű ásványos viz készen tartatik. A Terezo-váz és Verőcson keresztül a Dráváig jól épített országut könnyíti a közlekedést. A gyógyfürdő park közepette álló, észszerűen felszerelt épületben kényelmes lakhelyek kaphatók. Naponkinti zene, táncvizigalmak, kirándulások a regényes környékbe kellemetes szórakozást nyújtanak. — Az orvosi felügyelet Siegel tr. ur kezeli. 1112 (2-3)

Az uradalmi fürdő-igazgatóság.

Vasárnapi Ujság.

Pest, május 28-án 1865.

Előfizetési feltételek 1865-dik évre: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft. — Csupan Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. — Csupan Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.

Báró Dóczy Zsigmond emléktáblája a ladomér-vieszkai templomban.

A Garanyölgye Szt.-Kereszt és Zsarnovitz közötti részében két regényes fekvésű, — de most már csak romokból álló Revistye és Szászko nevű régi várak maradványai láthatók. E régi kastélyok és hajdani lakosainak történetéről tudomásunk n nos, — de meglepő magyarázatul szolgál a Szászko mellett fekvő ladomér-vieszkai templom orgonakarzatán elrejtett helyen talált emléktábla, mely fából van faragva, festve és gazdagon aranyozva s az ide mellékelt rajzban látható következő feliratot tartalmazza:

Ladomer-Vieszka“ czimü okmányban tett kutatásai szerint báró Dóczy Zsigmond a ladomér-vieszkai templomban a Dóczy-család sirboltjában temettetett el.

Ezen emléktábla lerajzoltatása s több régiség-buvárral történt közlése nyomán Kachelman selmezi tanácsnok és buzgó régész által arra figyelmeztettünk, hogy

a szt.-benedeki gazdag könyvtárban, mely a régiség-tanra és régi építményekre vonatkozó okmányokban bővelkedik, tán a revistyei és szászko-váriakra, valamint Dóczy családjára nézve is érdekes adatok lehetők.

A szt. benedeki könyvtárban C. betű alatt őrzött s özvegy Dóczy, született Kayzer Eufrozina perét tartalmazó iratokban azt találtuk, hogy ezen asszony 8 esztendeig török fogságban szenvedett, s családja által csak 6000 tallér váltspénzzel szabadíthataték meg rab-ságából.

A törökök ugyanis, ezen emléktábla felirata szerint, Szászko várát 1647-ben báró Dóczy Zsigmond távollétében megrohanván, ennek nejét Kayzer Eufrozinát elragadták, de a Dóczy testvérek által ill. döztetvén, a török csapat Zsarnovitz mellett utóleretett, hol a hidnál történt döntő ütközetben báró Dóczy Zsig-

Báró Dóczy Zsigmond emléktáblája a ladomér-vieszkai templomban.